Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

Nr. 4. Warszawa, dnia 15 marca 1932 r. **Rok XV.**

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

Prenumerata roczna 12 zł. **Cena egzemplarza 1 zł.**

Prenumeratę należy wpłacać na konto P. K. O. **Nr. 30-400** „Centralna Księgowość Ministerstwa Skarbu“, zaznaczając na odwrocie blankietu nadawczego „Należność za prenumeratę Dziennika Urzędowego Min. Spraw Wewn.“

Adres Redakcji: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, ul. Nowy Świat 69, Wydział Org. Prawny Tel. 220-20.

Adres Administracji: Komisarjat Rządu, ul. Senatorska Nr. 12. Telef. 696-87.

TREŚĆ:

I.

Przedruki z Dziennika Ustaw R. P.

z 19 lutego Nr. 12 Rok 1932

Poz. 67. Ustawa z dnia 21 stycznia 1932 r. o dodatkowych kredytach na rok 1929/30.

Poz. 68. Ustawa z dnia 21 stycznia 1932 r. o dodatkowych kredytach na rok 1930/31.

Poz. 69. Ustawa z dnia 21 stycznia 1932 r. o dodatkowym kredycie na rok 1931/32.

Poz. 70. Rozporządzenie Ministra Robót Publicznych i Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 2 września 1931 r. o zakazie używania na drogach publicznych z twardą nawierzchnią podków u koni z wystającemi ostremi częściami.

Na podstawie art. 5 i 26 ustawy z dnia 7 października 1931 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 656) zarządza się co następuje:

§ 1. Na obszarze województw: białostockiego, wileńskiego, nowogródzkiego, poleskiego, wołyńskiego, tarnopolskiego i stanisławowskiego, w czasie od 15 kwietnia do 15 października, zaś na obszarze pozostałych woje-

wództw w czasie od 1 kwietnia do 15 listopada nie wolno używać na drogach publicznych z twardą nawierzchnią podków u koni z wystającemi ostremi częściami.

§ 2. W okresach czasu wymienionych w poprzednim paragrafie mogą być używane na drogach publicznych z twardą nawierzchnią podkowy u koni pantoflowe albo podkowy z tępemi hacelami, lub z tępemi zębcami. Wysokość haceli i zębców nie może przekraczać grubości podkowy.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze nie dotyczy koni wojskowych.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 71. Rozporządzenie Ministra Robót Publicznych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych z dnia 24 października 1931 r. o zespoleniu osobnych urzędów i organów technicznych z władzami administracji ogólnej w zakresie państwowej służby budowlanej.

Na podstawie art. 120 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 86) zarządza się co następuje:

§ 1. Państwowa służba budowlana I instancji obejmuje czynności następujące:

1) a) zarząd placów budowlanych, oraz zarząd, utrzymanie i remont budynków państwowych, z wyjątkiem placów i budynków kolejowych, górniczych, strategicznych, budynków pocztowo-telegraficznych i budynków należących do zarządu lasów państwowych lub dóbr państwowych;

b) wykonywanie czynności przygotowawczych, związanych z projektowaniem nowych budynków, wymienionych w punkcie a);

c) czuwanie nad przestrzeganiem przy wytwarzaniu cegły przepisów normujących jej wymiar;

d) przygotowywanie wniosków w sprawie osadnictwa na miejskich państwowych terenach budowlanych i nadzór nad prawidłowem osadnictwem na tych terenach;

e) zbieranie dat, dotyczących zabudowania osiedli dla władz wyższych i wogóle wykonywanie zleceń władz wyższych w zakresie państwowej służby budowlanej;

f) udzielanie opinij technicznych na żądanie innych władz państwowych.

2) Do państwowej służby budowlanej należy ponadto wydawanie pozwoleń na budowę, przebudowę i zmianę budynków w myśl postanowień art. 390 i w miarę tych postanowień, a ewentualnie i w myśl art. 384 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 r. o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 202).

§ 2. Czynności wymienione w § 1 spełniają starostowie powiatowi poza wyjątkami następującemi:

W miastach, będących siedzibą urzędów wojewódzkich, czynności w zakresie określonym w § 1 pkt. 1) spełniają wojewodowie, w mieście st. Warszawie — Komisarz Rządu m. st. Warszawy.

W powiatach miejskich, z wyjątkiem powiatów będących siedzibą urzędów wojewódzkich, czynności w zakresie określonym w § 1 pkt. 1) spełniają starostowie powiatowi w siedzibie powiatów miejskich, a w Sosnowcu starosta powiatowy w Będzinie. W mieście Gdyni czynności w zakresie określonym w § 1 spełnia Komisarz Rządu w Gdyni.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w miesiąc po ogłoszeniu.

Z dniem wejścia jego w życie znosi się wszystkie osobne urzędy techniczne, które sprawowały dotychczas czynności państwowej służby budowlanej.

Poz. 72. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Sprawiedliwości z dnia 15 grudnia 1931 r. w porozumieniu z Ministrem Skarbu o rozciągnięciu na kodeinę systemu certyfikatów przywozu lub wywozu.

Poz. 73. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 30 stycznia 1932 r. w sprawie ustanowienia właściwości terytorjalnej okręgowych urzędów górniczych, podległych Wyższemu Urzędowi Górniczemu w Warszawie.

Poz. 74. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 31 stycznia 1932 r. o rozmieszczeniu sądów grodzkich w powiecie opoczyńskim w okręgu sądu okręgowego w Radomiu.

Poz. 75. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 6 lutego 1932 r. w sprawie przesunięcia na rok 1932 terminu do składania zeznań o dochodzie z art. 50 ustawy o państwowym podatku dochodowym.

Poz. 76. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 9 lutego 1932 r. o częściowej zmianie rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 17 kwietnia 1928 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o opodatkowaniu cukru.

Poz. 77. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 10 lutego 1932 r. o uzupełnieniu i zmianie rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 24

czerwca 1929 r. o ustaleniu trybu i sposobu konwersji listów zastawnych b. rosyjskich banków ziemskich: Kijowskiego, Moskiewskiego, Petersbursko-Tulskiego i Połtawskiego oraz obligacyj b. Żytomierskiego Towarzystwa Kredytowego Miejskiego.

Poz. 78. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 6 lutego 1932 r. w sprawie przyznania prawa do zasiłków częściowo zatrudnionym robotnikom niektórych zakładów pracy w województwach: śląskiem, kieleckiem i łódzkiem.

z 23 lutego Nr. 13 Rok 1932

Poz. 79. Ustawa z dnia 21 stycznia 1932 r. w sprawie wykonania konwencji, dotyczącej procedury cywilnej, podpisanej w Hadze dnia 17 lipca 1905 r.

Poz. 80. Konwencja między Polską a Bułgarją dotycząca eksploatacji regularnych linij komunikacji powietrznej, podpisana w Sofji dnia 7 kwietnia 1931 r.

Poz. 81. Oświadczenie rządowe z dnia 25 stycznia 1932 roku w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych konwencji między Polską a Bułgarją dotyczącej eksploatacji regularnych linij komunikacji powietrznej, podpisanej w Sofji dnia 7 kwietnia 1931 r.

Poz. 82. Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12 lutego 1932 r. o wykonaniu porozumienia polsko-niemieckiego, podpisanego w Warszawie dnia 31 października 1929 r.

Poz. 83. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu z dnia 21 stycznia 1932 r. w sprawie ustalenia wysokości niektórych morskich opłat portowych.

Poz. 84. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 11 lutego 1932 r. w sprawie obniżenia ceł wywozowych na niektóre artykuły gdańskiego przemysłu, gdańskich rękodzieł oraz gdańskiego rolnictwa.

z 26 lutego Nr. 14 Rok 1932

Poz. 85. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 2 grudnia 1931 r. o częściowej zmianie rozporządzenia z dnia 17 grudnia 1925 r. w sprawie wykonania ustawy z dnia 22 lipca 1925 r. o uregulowaniu obrotu cukrem.

Poz. 86. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 4 lutego 1932 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu w sprawie zryczałtowania podatku przemysłowego od obrotu dla drobnych przedsiębiorstw.

z 29 lutego Nr. 15 Rok 1932

Poz. 87. Ustawa z dnia 25 lutego 1932 r. o zmianie niektórych przepisów ustawy postępowania sądowego cywilnego z 1864 r. i ustawy o przetargu przymusowym i zarządzie przymusowym.

Poz. 88. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 3 lutego 1932 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych, Robót Publicznych oraz Przemysłu i Handlu w sprawie wykonania ustawy o państwowym podatku od energji elektrycznej [1]).

Na podstawie art. 1 ustęp 2 i art 11 ustawy z dnia 17 grudnia 1931 r. o państwowym podatku od energji elektrycznej (Dz. U. R. P. Nr. 112, poz. 880) zarządza się co następuje:

do art. 1.

§ 1. 1) Podatkowi podlega energja elektryczna:

a) pobierana dla celów oświetleniowych z wyjątkiem wypadków, wskazanych w § 2, oraz

b) pobierana dla innych celów, aniżeli oświetleniowe, gdy energja, na te inne cele zużywana, jest mierzona wspólnie z energją dla światła.

2) Nie uważa się za energję elektryczną pobieraną dla celów oświetleniowych energji, pobieranej przez przyrządy, mogące wprawdzie dawać światło, lecz służące do innych celów, jak lekarskich, sygnalizacyjnych, kontrolnych, doświadczalnych i t. d., jak również energji pobieranej przez aparaty projekcyjne, kinematograficzne i t. p.

§ 2. 1) Nie podlega podatkowi energja elektryczna:

a) pobierana dla innych celów, aniżeli oświetleniowe, o ile jest mierzona odrębnie (na podstawie oddzielnego licznika, podlicznika) od energji dla światła, oraz

b) pobierana nawet dla celów oświetleniowych, o ile jest wspólnie mierzona z energją dla innych celów, a więc przedewszystkiem z energją dla siły, pod warunkiem, iż energja dla światła stanowi tylko nieznaczną część pobieranej na tym liczniku głównej ilości energji.

2) Za nieznaczną część uznaje się taką ilość, kiedy moc przyłączonych odbiorników dla światła nie przekracza 15% zainstalowanej mocy.

---

[1]) W wyjątkach.

§ 3. 1) Podatkowi podlega energja elektryczna pobierana na niskiem napięciu odpłatnie przez poszczególnych odbiorców.

2) Za niskie napięcie uznaje się napięcia nieprzekraczające następujących wartości napięć nominalnych, podanych w rozporządzeniu Ministra Robót Publicznych z dnia 26 maja 1930 r. o napięciach normalnych i o częstotliwości normalnej prądu elektrycznego (Dz. U. R. P. Nr. 45, poz. 384), a mianowicie: przy prądzie stałym 1 × 220 woltów i 2 × 220 woltów, przy prądzie jednofazowym 1 × 220 woltów oraz przy prądzie trójfazowym 220 woltów napięcia fazowego lub 380 woltów napięcia skojarzonego.

3) Energja elektryczna podlega podatkowi tylko wówczas, o ile jest pobierana przez odbiorców odpłatnie. W razie braku warunku odpłatności energja ta wolna jest od podatku. Nie podlega np podatkowi energja elektryczna, dostarczona pracownikom własnym z tytułu pracy, o ile za te świadczenia nie jest pobierana oddzielna zapłata, albo energja dostarczana z tytułu najmu lokalu, o ile za nią nie jest pobierana oddzielna opłata i gdy energja ta jest wytwarzana we własnych domowych lub blokowych elektrowniach.

§ 4. 1) Uchwały stanowiących organów samorządowych o wprowadzeniu na rzecz gmin miejskich dodatku komunalnego do państwowego podatku od energji elektrycznej powinny być podawane do wiadomości właściwym władzom skarbowym oraz sprzedawcom energji elektrycznej przed początkiem każdego roku. W razie niezachowania tego terminu, w wypadku pobierania tego dodatku w roku poprzednim, mają zastosowanie postanowienia art. 45 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 747).

2) W roku 1932 dodatek komunalny do państwowego podatku od energji elektrycznej pobierany będzie, poczynając od miesiąca, następującego po tym miesiącu, w którym powiadomiono właściwe władze skarbowe, oraz sprzedawców energji elektrycznej o uchwale poboru tego dodatku.

do art. 2.

§ 5. Zużycie energji elektrycznej przez fundusz kwaterunku wojskowego oraz przez wymienione w ustępie 1) art. 2 ustawy władze, urzędy, instytucje, zakłady oraz przedsiębiorstwa, wolne jest od podatku tylko w tej części, w jakiej energja elektryczna została zużyta przez nie na cele (potrzeby) własne, w pozostałej zaś części energja ta podlega podatkowi. Energja elektryczna pobierana np. przez fundusz kwaterunku wojskowego (ustawa z dnia 15 lipca 1925 r. o zakwaterowaniu wojska w czasie pokoju (Dz. U. R. P. Nr. 97, poz. 681) wraz z późniejszemi zmianami i uzupełnieniami) zwolniona jest od podatku wyłącznie w tej części, jaka zużyta została przez ten fundusz bezpośrednio na jego potrzeby (np. oświetlenie biur funduszu, oświetlenie klatek schodowych budynków, stanowiących własność tego funduszu i t. p.); natomiast podlega podatkowi energja elektryczna, zużyta przez osoby zamieszkujące w domach, stanowiących własność tego funduszu.

§ 6. 1) Do przedsiębiorstw państwowych niewydzielonych zalicza się wszystkie przedsiębiorstwa państwowe z wyjątkiem:

a) przedsiębiorstw wyodrębnionych na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 marca 1927 r. o wydzielaniu z administracji państwowej przedsiębiorstw państwowych, przemysłowych, handlowych i górniczych oraz o ich komercjalizacji (Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 195) oraz

b) przedsiębiorstw, których odrębna osobowość prawna została wyraźnie stwierdzona szczególnym przepisem prawnym.

2) Do instytucyj państwowych zalicza się banki państwowe: Bank Gospodarstwa Krajowego, Państwowy Bank Rolny oraz Pocztową Kasę Oszczędności, do instytucyj zaś samorządu terytorjalnego komunalne kasy oszczędności.

§ 7. Do przedsiębiorstw samorządowych, nie posiadających charakteru przemysłowego względnie handlowego, zalicza się: wodociągi i kanalizacje, laboratorja do badania produktów, zakłady dezynfekcyjne, łaźnie, kąpieliska oraz rzeźnie wraz z przedsiębiorstwami z niemi połączonemi (chłodnie, fabryki lodu i t. d.).

§ 8. 1) O ile na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. w sprawie ulg dla przedsiębiorstw przemysłowych i komunikacyjnych (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 329) przyznane zostały ulgi nie całemu przedsiębiorstwu, lecz pewnej jego części, to ze zwolnienia od podatku korzysta tylko energja elektryczna zużywana przez tę część tego przedsiębiorstwa.

2) Decyzje ustalające, iż przedsiębiorstwa, względnie pewnej jego części służy prawo do ulg ogłaszane są zgodnie z art. 9 wymienionego rozporządzenia w Monitorze Polskim.

§ 9. Podlega podatkowi zużycie energji elektrycznej przez instytucje i zakłady naukowe, oświatowe, kulturalne, wyznaniowe, dobroczynne i t. p. z wyjątkiem tego rodzaju instytucyj i zakładów państwowych oraz samorządu terytorjalnego.

do art. 3.

§ 10. 1) Energja elektryczna kilkakrotnie odprzedawana podlega opodatkowaniu tylko raz jeden. Do opłacania podatku obowiązany jest ostatni odbiorca energji elektrycznej.

2) Za odbiorcę uważa się osobę (abonenta energji elektrycznej) obowiązaną do płacenia, w odrębnej kwocie, należności za energję elektryczną, bądź bezpośrednio zakładowi elektrycznemu, bądź też innemu (niekoniecznie wytwórcy) sprzedawcy energji elektrycznej.

3) Sublokatorzy, mieszkańcy pokojów umeblowanych, hoteli i t. p. nie są uważani za odbiorców, o ile nie pobierają energji elektrycznej do oświetlenia bezpośrednio z zakładu elektrycznego.

4) Natomiast osoby zamieszkujące np. w domach należących do funduszu kwaterunku wojskowego są uważane za odbiorców energji elektrycznej nawet w wypadku, gdy pobierają energję elektryczną dla oświetlenia i regulują należność za tę energję nie bezpośrednio z zakładem elektrycznym, lecz za pośrednictwem tegoż funduszu, jako nabywcy od zakładu elektrycznego ogólnej ilości energji, zużywanej zarówno na potrzeby własne funduszu jak i przez poszczególne osoby zamieszkujące w domach tegoż funduszu.

§ 11. 1) Podstawę do obliczenia podatku stanowi należność (cena) za pobieraną energję. Należność ta może być obliczana przez sprzedawcę energii elektrycznej zarówno na podstawie przyrządów, służących do mierzenia energji elektrycznej (liczników), jak również może być ustalana w kwotach stałych (ryczałty), bądź w jakikolwiek inny sposób przy stosowaniu taryf kombinowanych (np. przy taryfach, opartych na mocy zainstalowanej w kilowatach i zużyciu energji mierzonej w kilowatogodzinach).

2) Celem ustalenia podstawy obliczenia podatku nie uwzględnia się należności z tytułu innych świadczeń przez dostarczającego energję, jak np. za dzierżawę liczników, ograniczników prądu lub innych przyrządów, za konserwację urządzeń elektrycznych (instalacyj) lub ich wykonanie i t. p. Również nie uwzględnia się żadnych innych opłat, pobieranych przy regulowaniu należności za energję elektryczną tytułem np. specjalnych świadczeń społecznych.

§ 22. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 89. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 lutego 1932 r. w sprawie przepisów dyscyplinarnych dla obrońców.

---

z 3 marca Nr. 16 Rok 1932

Poz. 90. Ustawa z dnia 28 stycznia 1932 r. o skupie kolei lokalnej Borki Wielkie — Grzymałów.

Poz. 91. Ustawa z dnia 28 stycznia 1932 r. o skupie kolei lokalnej Drohobycz — Truskawiec.

Poz. 92. Ustawa z dnia 28 stycznia 1932 r. o skupie kolei lokalnej Lwów — Podhajce.

Poz. 93. Ustawa z dnia 28 stycznia 1932 r. o skupie kolei lokalnej Muszyna — Krynica.

Poz. 94. Ustawa z dnia 28 stycznia 1932 r. w sprawie ratyfikacji umowy pomiędzy Rzecząpospolitą Polską a Rzeszą Niemiecką o ubezpieczeniu społecznem, podpisanej wraz z protokółem końcowym w Berlinie dnia 11 czerwca 1931 r.

Poz. 95. Ustawa z dnia 13 lutego 1932 r. o ujawnianiu hipotecznem zezwoleń na parcelację gruntów.

Poz. 96. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 lutego 1932 r. w sprawie powiększenia liczby członków sejmiku wojewódzkiego pomorskiego.

Poz. 97. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 lutego 1932 r. o zniesieniu obszaru dworskiego Tarpno Folwark w powiecie grudziądzkim, województwie pomorskiem.

Poz. 98. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 lutego 1932 r. o zmianie granic gmin wiejskich Kobierno i Różopole w powiecie krotoszyńskim, województwie poznańskiem.

Poz. 99. Rozporządzenie Ministra Robót Publicznych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych z dnia 15 października 1931 r. rozciągające przepisy dla gmin miejskich na niektóre osiedla gmin wiejskich na obszarze województwa poznańskiego.

Poz. 100. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 lutego 1932 r. o rozmieszczeniu sądów grodzkich w powiecie łuckim w okręgu sądu okręgowego w Łucku.

Poz. 101. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 lutego 1932 r. o rozmieszczeniu sądów grodzkich w powiecie siedleckim w okręgu sądu okręgowego w Siedlcach.

Poz. 102. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 15 lutego 1932 r. o rozmieszczeniu sądów grodzkich w powiecie radomskim w okręgu sądu okręgowego w Radomiu.

Poz. 103. Obwieszczenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12 lutego 1932 r. o sprostowaniu omyłek w wykazie nieruchomych majątków państwowych, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 30 grudnia 1924 r. o sprzedaży niektórych nieruchomych majątków państwowych.

Poz. 104. Obwieszczenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 15 stycznia 1932 r. o sprostowaniu błędu w rozporządzeniu z dnia 19 grudnia 1931 r. w sprawie częściowej zmiany taryfy celnej.

---

z 8 marca Nr. 17 Rok 1932

Poz. 105. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 22 lutego 1932 r. w sprawie częściowej zmiany rozporządzenia z dnia 14 marca 1930 r. o postępowaniu celnem.

Poz. 106. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 lutego 1932 r. o uchyleniu ulg dla aplikantów zawodów prawniczych, którym służba wojskowa przeszkodziła w odbyciu aplikacji.

Poz. 107. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 26 lutego 1932 r. o zmianie granic gmin wiejskich Powursk i Maniewicze w powiecie kowelskim, województwie wołyńskiem.

Poz. 108. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 26 lutego 1932 r. o zmianie granic gmin wiejskich Ratajczyce, Wierzchowice i Wysokie Litewskie w powiecie brzeskim, województwie poleskiem.

Poz. 109. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 27 lutego 1932 r. o zmianie granic gmin wiejskich na terenie powiatu prużańskiego w województwie poleskiem.

Poz. 110. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 27 stycznia 1932 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o państwowym podatku przemysłowym [1]).

Załącznik do obwieszczenia Ministra Skarbu z dnia 27 stycznia 1932 r. (poz. 110).

USTAWA

z dnia 15 lipca 1925 r.

o państwowym podatku przemysłowym [1]).

Przedmiot podatku.

Art. 1.

Państwowemu podatkowi przemysłowemu podlegają:

a) handlowe, przemysłowe i inne na zysk obliczone przedsiębiorstwa;

b) zajęcia przemysłowe, wymienione w taryfie, załączonej do art. 23 i samodzielne wolne zajęcia zawodowe, wyszczególnione w art. 9.

Wyjątki.

Art. 2.

Państwowemu podatkowi przemysłowemu nie podlegają:

1) gospodarstwa rolne i leśne oraz związane z niemi: hodowla inwentarza, mleczarstwo, sadownictwo, ogrodnictwo, pszczelarstwo i gospodarstwo rybne;

opłacają jednak podatek:

a) gorzelnie, browary, krochmalnie, cukrownie, destylarnie drzewa i inne tym podobne zakłady przemysłowe, przerabiające chociażby tylko produkty miejscowego gospodarstwa;

b) przemysłowe mleczarstwo, ogrodnictwo, sadownictwo i rybołówstwo, prowadzone zawodowo, jako wyłączny lub przeważający rodzaj gospodarstwa;

c) wyręby leśne, dokonywane przez właścicieli obszarów leśnych nawet na ich własny rachunek, w tych wypadkach, gdy właścicielami takich obszarów są spółki o charakterze przemysłowym lub handlowym lub osoby, które kodeks handlowy za handlujące uznaje;

2) sprzedaż i dostawa wytworów własnego lub dzierżawionego gospodarstwa rolnego oraz własnego gospodarstwa leśnego, dokonywana bez utrzymywania w tym celu osobnych zakładów handlowych i oddzielnych składów poza obrębem własnych lub dzierżawionych gruntów;

3) eksploatowanie w obrębie własnych lub dzierżawionych gruntów: pokładów torfu, piasku, wapna, kamieni, kredy, fosforytów i t. p. wyłącznie na potrzeby własnego gospodarstwa, oraz połączone z eksploatacją cegielnie, piece wapienne i tym podobne zakłady, znajdujące się w obrębie wyżej oznaczonych gruntów, a zaspakajające również tylko potrzeby własnego gospodarstwa;

4) młyny i tartaki, znajdujące się w obrębie własnych lub dzierżawionych gruntów, a zaspakajające wyłącznie potrzeby gospodarcze właścicieli, względnie dzierżawców tych gruntów.

Zwolnienia.

Art. 3.

Od państwowego podatku przemysłowego są zwolnione:

1) wszelkie przedsiębiorstwa, prowadzone przez Państwo na podstawie praw zwierzchniczych, prawa monopolu lub wyłącznie na potrzeby administracji państwowej;

2) państwowe koleje żelazne oraz koleje prywatne, będące w zarządzie przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe", łącznie ze wszystkiemi urządzeniami, służącemi do zaspakajania własnych potrzeb kolei;

3) przedsiębiorstwa użyteczności publicznej, prowadzone przez związki samorządowe we własnym zarządzie i na własny rachunek, oraz utrzymywane przez te związki lombardy i kasy pożyczkowe i oszczędności, których działalność

---

[1]) w wyjątkach.

ogranicza się do przyjmowania wkładów i udzielania pożyczek oraz do sprzedaży państwowych papierów wartościowych i pupilarnych papierów banków państwowych;

4) kasy pomocy (emerytalne, oszczędnościowo-pożyczkowe, pogrzebowe i t. p.) pracowników instytucyj państwowych, komunalnych i społecznych, pracowników handlowych, przemysłowych i rolnych, tudzież inteligencji zawodowej.

5) związki pracownicze, mające na celu dostarczanie odpowiedzialnych pracowników;

6) zakłady naukowe tak publiczne, jak i prywatne;

7) zakładane lub utrzymywane przy pomocy Państwa, związków samorządowych lub instytucyj społecznych, oświatowych i dobroczynnych, zakłady wychowawcze i poprawcze, przytułki i schroniska noclegowe, bibljoteki, czytelnie, muzea, galerje i wystawy, warsztaty szkolne, wzorowe ogrody i sady, mające na celu podniesienie ogrodownictwa i sadownictwa oraz utrzymywane przez stowarzyszenia sportowe i przeznaczone wyłącznie dla członków stowarzyszenia sale gimnastyczne lub szermiercze, boiska, cyklodromy i ślizgawki;

8) nieobliczone na zysk stałe i ruchome przedsiębiorstwa kinematograficzne, prowadzone we własnym zarządzie i na własny rachunek przez instytucje państwowe, samorządowe i społeczne w celach oświatowo-kulturalnych;

9) teatry państwowe i komunalne, o iie nie są oddane w dzierżawę;

10) urządzane w celach filantropijnych i oświatowo-kulturalnych widowiska, zabawy, kiermasze i t. p.;

11) przemysł ludowy i rzemiosła, wykonywane ubocznie przez drobnych gospodarzy rolnych lub bezrolnych bez obcych sił pomocniczych.

12) odnajmowanie pokojów umeblowanych i utrzymywanie stołowni, lecz bez sprzedaży napojów wyskokowych, jeżeli ilość odnajmowanych pokojów nie przekracza dwóch, a ilość stołowników dziesięciu;

13) operacje kredytu długoterminowego;

14) tranzakcje kupna-sprzedaży wszelkiego rodzaju zbóż i innych ziemiopłodów, dokonywane na giełdach krajowych, a udowodnione prawidłowemi księgami handlowemi i kartami umów giełdowych, spisanemi przez przysięgłych maklerów giełdowych;

15) obroty z eksportu węgla i wszelkiego rodzaju półfabrykatów i gotowych wyrobów, dokonanego bądź bezpośrednio, bądź za pośrednictwem wspólnych biur sprzedaży, oraz tranzakcje z firmami zagranicznemi, wynikające z obrotu uszlachetniającego czynnego, pod warunkiem udowodnienia tych obrotów prawidłowo prowadzonemi księgami handlowemi; niniejsze zwolnienie dotyczy jedynie podatku przemysłowego od obrotu. W wypadkach wątpliwych władze skarbowe ustalają, czy dany artykuł należy zaliczyć do surowców lub półfabrykatów, albo gotowych wyrobów na zasadzie uprzedniej opinji właściwych izb przemysłowo-handlowych;

16) przewóz podróżnych przez przedsiębiorstwa żeglugi morskiej.

Komisja szacunkowa może wyjątkowo zwalniać od podatku ubogich płatników, których podatek nie przenosi kwoty rocznej 100 zł. Do ważności odnośnej decyzji konieczna jest zgoda przewodniczącego komisji.

Forma i wysokość podatku.

Art. 6.

Podatek przemysłowy pobiera się od wszystkich przedsiębiorstw i zajęć z wyjątkiem wymienionych w art. 8 i 9:

a) w formie świadectw przemysłowych,

b) w postaci podatku od obrotu.

Art. 45.

Policja państwowa, względnie samorządowa, jest obowiązana do udzielania dokonywającym lustracji urzędnikom skarbowym niezbędnej pomocy i do niezwłocznego zawiadamiania właściwych władz podatkowych I instancji o zauważonem prowadzeniu handlu, przemysłu oraz innych na zysk obliczonych przedsiębiorstw, tudzież zajęć przemysłowych bez posiadania świadectwa przemysłowego, jako też o utrzymywaniu oddzielnych składów bez posiadania karty rejestracyjnej.

Art. 46.

Urzędy państwowe i samorządowe, instytucje publiczne oraz zrzeszenia, korzystające z gwarancyj, z kredytów lub subwencyj państwowych, są obowiązane przesyłać właściwym izbom skarbowym wiadomości o zawarciu umów o dokonanie robót i dostaw, tudzież umów o wydzierżawienie prawa poboru specjalnych opłat (art. 18) najpóźniej w terminie miesięcznym po zawarciu takich umów, jak również dostarczać innych danych, potrzebnych do obliczenia podatku przemysłowego.

Art. 47.

Wszelkie urzędy państwowe, a w szczególności pocztowe i celne, urzędy samorządowe, jak również i instytucje kredytowe (banki), przedsiębiorstwa komunikacyjne (kolei żelaznych, żeglugi), przewozowe, ubezpieczeniowe i ekspedycyjne, domy składowe oraz wszelkie przedsiębiorstwa handlowe, przemysłowe i inne, na zysk obliczone, wreszcie osoby wykonywające zajęcia przemysłowe, obowiązane są udzielać bezpłatnie władzom skarbowym na ich żądanie wiadomości, dotyczących towarów sprzedanych, zastawionych, nadawanych, odbieranych, ubezpieczanych i clonych.

Wszystkie wyżej wymienione instytucje, przedsiębiorstwa i osoby są obowiązane zezwalać delegowanym przez władze skarbowe urzęd-

nikom na przeglądanie ksiąg, dokumentów i innych zapisków, zawierających wiadomości, o których mowa w ustępie pierwszym niniejszego artykułu, oraz na sporządzanie z tych ksiąg i zapisków potrzebnych wyciągów.

Materjał, uzyskany w powyższy sposób, władze skarbowe winny zużytkować z całkowitem zachowaniem tajemnicy handlowej.

Art. 80.

Przewodniczący komisji sporządza w dwóch egzemplarzach imienne listy płatników według gmin, względnie dzielnic miejskich, z oznaczeniem kwot ustalonego obrotu i przypadającego podatku. Tak sporządzone listy wywiesza się w pomieszczeniu władzy podatkowej I instancji i przesyła się do urzędów gminnych (magistratów) celem wyłożenia na przeciąg 4-ch tygodni w miejscu dostępnem dla publiczności.

Art. 126.

Moc obowiązująca ustawy niniejszej rozciąga się na cały obszar Rzeczypospolitej, nie wyłączając województwa śląskiego.

Art. 127.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Skarbu.

---

z 10 marca Nr. 18 Rok 1932

Poz. 111. Ustawa z dnia 28 stycznia 1932 r. o opłatach od publicznych zabaw, rozrywek i widowisk na rzecz Polskiego Czerwonego Krzyża.

Art. 1. (1) Ustanawia się na rzecz Polskiego Czerwonego Krzyża opłatę od biletów wstępu na wszelkiego rodzaju publiczne zabawy, rozrywki, widowiska i zawody sportowe oraz wyścigi i podobne widowiska, połączone z grą lub zakładami, podlegające lub mogące podlegać komunalnemu podatkowi (art. 18 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 747).

(2) Wyżej wymieniona opłata od biletów w cenie od 50 gr. do 99 gr. wynosi 5 gr., zaś od biletów w cenie powyżej 99 gr. wynosi 10 gr.

(3) O ile udział w publicznej zabawie, rozrywce, widowisku lub zawodach sportowych nie jest uzależniony od wykupienia biletu wstępu, wówczas opłatę na rzecz Polskiego Czerwonego Krzyża pobiera się w kwocie ryczałtowej, obliczonej na zasadach i w sposób, który określi rozporządzenie wykonawcze.

Art. 2. (1) Opłacie, określonej w art. 1, nie podlegają bilety wstępu na amatorskie zawody sportowe, a ponadto na zabawy, rozrywki i widowiska:

a) urządzane wyłącznie dla żołnierzy,

b) urządzane przez zakłady naukowe i wychowawcze dla młodzieży szkolnej lub które za zezwoleniem władz szkolnych urządzane są wyłącznie dla młodzieży tych zakładów i ich rodzin.

(2) Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych może ponadto w drodze rozporządzenia zwolnić od opłat, określonych w art. 1, bilety wstępu na zabawy, rozrywki i widowiska, z których dochód przeznacza się wyłącznie i bezpośrednio na cele dobroczynne, zgóry określone, o ile nie są połączone z zabawami tanecznemi.

Art. 3. Sposób ściągania i wpłacania opłat, określonych w art. 1 niniejszej ustawy, określi rozporządzenie wykonawcze.

Art. 4. (1) Przedsiębiorcy, kierownicy i funkcjonarjusze imprez, o których mowa w art. 1, winni działania wbrew przepisom niniejszej ustawy lub wydanych na jej podstawie rozporządzeń, karani będą grzywną do 200 zł., o ile dany czyn nie ulega karze surowszej według innych przepisów.

(2) Do orzekania powyższych kar powołane są powiatowe władze administracji ogólnej.

Art. 5. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrami Spraw Wojskowych, Pracy i Opieki Społecznej oraz Skarbu.

Art. 6. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1932 r.

Poz. 112. Ustawa z dnia 28 stycznia 1932 r. w sprawie ratyfikacji porozumienia w sprawie ustanowienia karty tranzytowej dla emigrantów, podpisanego w Genewie dnia 14 czerwca 1929 r.

Poz. 113. Ustawa z dnia 28 stycznia 1932 r. w sprawie ratyfikacji konwencji o ujednostajnieniu niektórych przepisów, dotyczących międzynarodowego przewozu lotniczego, wraz z protokółem dodatkowym, podpisanej w Warszawie dnia 12 października 1929 r.

Poz. 114. Ustawa z dnia 28 stycznia 1932 r. w sprawie ratyfikacji konwencji w sprawie ekstradycji i pomocy prawnej w sprawach karnych między Polską a Szwecją, podpisanej wraz z protokółem końcowym w Warszawie dnia 30 sierpnia 1930 r.

Poz. 115. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 19 lutego 1932 r. w sprawie wykonania ustawy o nadzwyczajnym podatku od niektórych zajęć zawodowych.

Poz. 116. Oświadczenie Rządowe z dnia 23 stycznia 1932 r. w sprawie złożenia dokumentów ratyfikacyjnych, względnie przystąpienia do protokółu o klauzulach arbitrażowych, podpisanego w Genewie dnia 24 września 1923 r.

z 12 marca Nr. 19 Rok 1932

Poz. 117. Ustawa z dnia 21 stycznia 1932 r. w sprawie zmian w ustawie z dnia 9 październik 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska.[1]).

Poz. 118. Ustawa z dnia 21 stycznia 1932 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 maja 1920 r. w przedmiocie wprowadzenia w życie na obszarze Rzeczypospolitej ustawy wojskowego postępowania karnego.

Poz. 119. Ustawa z dnia 21 stycznia 1932 r. w sprawie zmian w ustawie wojskowego postępowania karnego.

Poz. 120. Ustawa z dnia 21 stycznia 1932 r. w sprawie zmian w kodeksie karnym wojskowym.

Poz. 121. Ustawa z dnia 28 stycznia 1932 r. w sprawie zmian w ustawie z dnia 23 marca 1922 r. o podstawowych obowiązkach i prawach oficerów Wojsk Polskich.

Poz. 122. Ustawa z dnia 28 stycznia 1932 r. w sprawie zmian w ustawie z dnia 2 kwietnia 1925 r. o potrąceniach z uposażenia osób wojskowych.

Poz. 123. Ustawa z dnia 28 stycznia 1932 r. o rejonach bezpieczeństwa przy wojskowych zakładach amunicyjnych oraz składach amunicji i materjałów wybuchowych.

Art. 1. (1) Ze względu na bezpieczeństwo życia, zdrowia i mienia obywateli, oraz celem zabezpieczenia wojskowych zakładów amunicyjnych oraz składów amunicji i materjałów wybuchowych wprowadza się na określonej przestrzeni wokół tych zakładów i składów ograniczenia praw, wymienione w niniejszej ustawie. Przestrzeń, na której ma zastosowanie to ograniczenie praw, nazywa się rejonem bezpieczeństwa.

(2) Rozmiar rejonów bezpieczeństwa określi na wniosek Ministra Spraw Wojskowych w drodze rozporządzenia Rada Ministrów, przy uwzględnieniu podziału wojskowych zakładów amunicyjnych i składów amunicji i materjałów wybuchowych na pewne typy (klasy) oraz przy uwzględnieniu maksymalnego tonażu amunicji i materjałów wybuchowych, które mogą być w odnośnych zakładach i składach wytwarzane lub przechowywane.

Art. 2. (1) Na zasadzie rozporządzenia Rady Ministrów, wydanego w myśl ustępu drugiego art. 1, określa wojewoda w porozumieniu z dowódcą okręgu korpusu w drodze rozporządzenia granice rejonu bezpieczeństwa poszczególnego wojskowego zakładu amunicyjnego lub składu amunicji i materjałów wybuchowych.

(2) Rozporządzenie to ma być ogłoszone w dzienniku wojewódzkim oraz stosownie do potrzeby podane również w inny sposób do wiadomości osób interesowanych.

(3) Wojewoda może zarządzić również w razie potrzeby oznaczenie na gruncie granic rejonu bezpieczeństwa (opalikowanie, umieszczenie tablic, usypanie kopców i t. p.).

Art. 3. (1) Wznoszenie domów mieszkalnych, fabryk, warsztatów i zakładów przemysłowych, oraz budowli, które z przeznaczenia swego przewidziane są na stały lub chwilowy pobyt w nich ludzi, jest w obrębie rejonu bezpieczeństwa zakazane.

(2) Zakaz ten obciąża nieruchomość lub prawo, z nieruchomością stale związane, od dnia ogłoszenia rejonu bezpieczeństwa w dzienniku wojewódzkim, z mocy samego prawa, bez potrzeby uwidaczniania zakazu w księdze hipotecznej (gruntowej).

Art. 4. Przebudowa lub zmiana budowli, wymienionych w ust. 1 art. 3, tudzież wzniesienie, przebudowa lub zmiana innych budynków, niż wymienione w ust. 1 art. 3, oraz dróg prywatnych (lądowych, wodnych, żelaznych), służących do użytku właściciela nieruchomości, domowników lub prawa jego zastępujących, może nastąpić w obrębie rejonu bezpieczeństwa po dniu jego ogłoszenia w dzienniku wojewódzkim tylko po uprzedniem uzyskaniu zezwolenia.

Art. 5. (1) Zezwolenia udziela na prośbę interesowanego właściwy dowódca okręgu korpusu w porozumieniu z właściwym wojewodą, względnie wyższym urzędem górniczym, o ile chodzi o objekty, podlegające władzy górniczej. Prośbę o udzielenie zezwolenia należy załatwić w terminie 6 miesięcy od dnia jej wniesienia. Brak odpowiedzi w tym terminie uważa się za odmowę zezwolenia.

(2) Dowódca okręgu korpusu udziela lub odmawia zezwolenia na podstawie swobodnego uznania. Przeciw decyzji dowódcy okręgu korpusu nie przysługuje proszącemu o zezwolenie żaden środek prawny.

Art. 6. Zezwolenie udzielone przez dowódcę okręgu korpusu, nie zwalnia proszącego od obowiązku uzyskania zezwolenia na wniesienie, przebudowę lub zmianę budowli, wymaganego w myśl innych przepisów prawnych.

Art. 7. Właściciele nieruchomości lub prawa, z nieruchomością stale związanego, którzy z powodu zakazu wzniesienia budowli (art. 3) lub z powodu odmowy zezwolenia (art. 4) ponoszą rzeczywistą szkodę, mają prawo do odszkodowania ze Skarbu Państwa.

Art. 8. (1) Roszczenie o odszkodowanie należy zgłosić do dowódcy okręgu korpusu, właściwego ze względu na miejsce położenia nie-

---

[1]) Nie przedrukowano, gdyż ustawa dotyczy wyłącznie osób wojskowych.

ruchomości, której dotyczy zakaz wzniesienia budowli lub odmowa zezwolenia.

(2) Roszczenia o odszkodowanie z powodu odmowy zezwolenia (art. 4) należy zgłosić w terminie 1 roku, liczonym od dnia doręczenia decyzji o odmowie zezwolenia, względnie od dnia, w którym upływa termin 6 miesięcy od dnia wniesienia prośby o udzielenie zezwolenia (ust. 1 art. 5). Niezgłoszenie roszczenia o odszkodowanie w terminie powoduje przedawnienie roszczenia o odszkodowanie.

Art. 9. (1) Dowódca okręgu korpusu orzeka o prawie do odszkodowania oraz o wysokości tegoż na wniosek komisji szacunkowej.

(2) W skład komisji szacunkowej wchodzą:
1) przedstawiciel dowódcy okręgu korpusu jako przewodniczący, oraz jako członkowie:
2) przedstawiciel państwowej władzy budowlanej I instancji, o ile możności z wykształceniem technicznem;
3) przedstawiciel właściwej izby skarbowej;
4) przedstawiciel zainteresowanego działu cywilnej administracji państwowej, wyznaczony przez władzę I instancji;
5) biegły z pośród niezainteresowanych mieszkańców gminy, wyznaczony przez zarząd gminy, właściwej ze względu na miejsce położenia nieruchomości, której dotyczy zakaz wzniesienia budowli lub odmowa zezwolenia.

(3) Tryb i zasady postępowania komisji szacunkowej określi rozporządzenie Ministrów Spraw Wojskowych i Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrami Skarbu i Sprawiedliwości.

Art. 10. W razie gdy dowódca okręgu korpusu odmówi prawa do odszkodowania, lub też gdy poszkodowany nie zadawala się wysokością przyznanego mu przez dowódcę okręgu korpusu odszkodowania, lub też gdy w terminie 6 miesięcy, liczonym od zgłoszenia roszczenia o odszkodowanie, nie zostanie wydane orzeczenie w sprawie odszkodowania, może poszkodowany w terminie 3 miesięcy od dnia doręczenia orzeczenia lub też w braku wydania orzeczenia w terminie 9 miesięcy od dnia zgłoszenia roszczenia o odszkodowanie, udać się do właściwego sądu o ustalenie wysokości odszkodowania w drodze postępowania sądowego.

Art. 11. (1) Kto, choćby przez nieostrożność postępuje wbrew przepisom art. 3, 4 i 13 niniejszej ustawy, będzie karany grzywną do 3.000 zł. lub aresztem do 3 miesięcy albo obu karami łącznie.

(2) Przedsiębiorcy, prowadzący roboty budowlane, odpowiadają narówni z tymi, którzy im powierzyli roboty.

(3) Właściwemi do orzekania tych kar są powiatowe władze administracji ogólnej, względnie okręgowy urząd górniczy, o ile chodzi o budynki i urządzenia, podległe nadzorowi władz górniczych.

Art. 12. (1) Roboty lub budowy, uskutecznione wbrew przepisom niniejszej ustawy lub rozporządzeń, wydanych na jej podstawie, ulegną na wniosek dowódcy okręgu korpusu zniesieniu, a przedmiot zostanie przywrócony do poprzedniego stanu na koszt winnych odnośnych czynności, jako solidarnie odpowiedzialnych, w trybie przewidzianym w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu przymusowem w administracji (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 342).

(2) Zarządzenie w sprawie przywrócenia przedmiotu do poprzedniego stanu może być wydane niezależnie od pociągnięcia winnego do odpowiedzialności karnej w myśl art. 11,

Art. 13. (1) Udzielone przed ogłoszeniem w dzienniku wojewódzkim rejonu bezpieczeństwa (art. 2) zezwolenie na wzniesienie, przebudowę lub zmianę budowli, w art. 3 i 4 wskazanych, w tym rejonie ulega wstrzymaniu od dnia ogłoszenia tego rejonu w dzienniku wojewódzkim. Interesowany może w terminie 1 roku liczonym od dnia ogłoszenia rejonu bezpieczeństwa w dzienniku wojewódzkim, wnieść prośbę o zezwolenie na budowę, względnie dalszą budowę (przebudowę, zmianę), która to prośba ma być rozpatrzona w trybie art. 5—11.

(2) Niewniesienie prośby w terminie powoduje wygaśnięcie udzielonego zezwolenia, a niezgłoszenie roszczenia o odszkodowanie (art. 7) w dalszym terminie rocznym od dnia wygaśnięcia tego zezwolenia powoduje przedawnienie roszczenia o odszkodowanie.

Art. 14. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Spraw Wojskowych i Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

Art. 15. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 124. Ustawa z dnia 28 stycznia 1932 r. o stosunkach prawnych w obszarach warownych i rejonach umocnionych.

Art. 1. (1) W obszarach warownych lub rejonach umocnionych państwo może wprowadzić ze względu na interes obrony państwa ograniczenia prawa własności, posiadania, użytkowania i używania nieruchomości, prawa przebywania lub zamieszkiwania, oraz prawa wykonywania pewnych określonych czynności, wskazanych w niniejszej ustawie.

(2) Ograniczenia wprowadza na wniosek Ministra Spraw Wojskowych Rada Ministrów w drodze rozporządzenia, ustalając zarazem ich rodzaj i zakres, bądź to osobno dla każdego lub niektórych obszarów warownych, względnie rejonów umocnionych, stosownie do potrzeb i warunków miejscowych, bądź też ogólnie dla wszystkich obszarów warownych lub rejonów umocnionych.

Art. 2. (1) Ograniczenia mogą dotyczyć:

a) wznoszenie nowych budowli nadziemnych, względnie usuwania lub zmiany istniejących, jako to: budowli mieszkalnych, gospodarczych, przemysłowych, społecznych (teatrów, szkół, zakładów leczniczych, obserwatorjów, kościołów, dzwonnic), oraz wszelkich wieżowych konstrukcyj;

b) dokonywania nowych budowli podziemnych, względnie usuwania lub zmiany istniejących, jak to: piwnic, tuneli, zbiorników, studzien i t. p.;

c) zakładania nowych ulic lub dróg, a to tak co do ich szerokości, kierunku, jak i rodzaju nawierzchni, względnie usuwania lub zmiany istniejących;

d) budowy nowych, względnie usuwania lub zmiany istniejących budów, sieci kanalizacyjnej, wodociągowej, oświetleniowej, rurociągów, sieci telefonicznej lub telegraficznej podziemnej i napowietrznej, oraz urządzeń i przedsiębiorstw komunikacyjnych w miastach;

e) budowy, względnie przebudowy linij kolejowych (normalnotorowych i wąskotorowych), budowy mostów, wiaduktów, estakad i t. p.

f) budowy nowych, względnie usuwania lub zmiany istniejących budów wodnych, jak to: grobli, tam, stawów, rowów oraz urządzeń odwadniających lub nawadniających;

g) budów, dotyczących wszelkich trwałych zmian powierzchni terenu (obniżających lub podwyższających teren) jako to: urządzenia i prowadzenia kamieniołomów, kopalni gliny lub piasku, tworzenie wykopów lub nasypów, oraz ogrodzeń trwałych (betonowych, żelaznych i t. p.) ponad 1 metr — względnie zmiany lub usuwania istniejących już takich budów;

h) zalesienia, względnie zadrzewienia terenu, oraz wszystkich zmian w lasach, już istniejących;

i) dokonywania pomiarów i zdjęć topograficznych i fotograficznych zarówno terenu, jak i urządzeń warownych;

j) nabywania, najmu lub dzierżawienia nieruchomości;

k) czasowego lub stałego pobytu względnie zamieszkania osób w granicach obszaru warownego lub rejonu umocnionego.

(2) Ograniczenia praw, wskazane w niniejszym artykule, o ile dotyczą nieruchomości, ciążą na nieruchomości od chwili wprowadzenia ich w myśl ustępu drugiego art. 1 z mocy samego prawa, bez potrzeby uwidaczniania ich w księdze hipotecznej (gruntowej).

Art. 3. (1) O ile interes obrony państwa nie stoi temu na przeszkodzie, mogą władze wojskowe udzielać zezwoleń na wykonywanie praw lub czynności, podlegających ograniczeniom w myśl niniejszej ustawy.

(2) Władza wojskowa, udzielając zezwolenia, może zwolnić interesowanego od pewnych tylko ograniczeń, albo też zwolnienie od ograniczeń uzależnić od dopełnienia pewnych warunków (zezwolenie warunkowe).

(3) W szczególności władza wojskowa, udzielając zezwolenia warunkowego, może zażądać, o ile zezwolenie dotyczy nieruchomości, uwidocznienia tych warunków w księdze hipotecznej (gruntowej).

(4) Zezwolenie traci swą moc w razie niewykonywania praw lub czynności, objętych zezwoleniem, w ciągu dwóch lat od dnia doręczenia zezwolenia. Jeżeli zezwolenia udzielono na pewien określony czas, gaśnie ono z upływem tego czasu.

Art. 4. Zezwolenie władzy wojskowej (art. 3) nie zwalnia proszącego o zezwolenie od dopełnienia innych warunków ustawowych, wymaganych do wykonywania danego prawa lub czynności.

Art. 5. (1) Władzą wojskową właściwą dla udzielenia zezwolenia jest: w obszarach warownych dowódca obszaru warownego, w rejonach umocnionych ten dowódca okręgu korpusu, w którego okręgu położony jest dany rejon umocniony.

(2) W wypadku, gdy ograniczenia dotyczą dwóch lub więcej obszarów warownych, lub położonych w różnych okręgach korpusu rejonów umocnionych, władzą właściwą dla udzielenia zezwolenia jest Minister Spraw Wojskowych.

(3) Od decyzji władzy, wskazanej w ustępie pierwszym, przysługuje interesowanemu w terminie dni 14 od dnia jej doręczenia odwołanie do Ministra Spraw Wojskowych.

Art. 6. (1) Jeżeli chodzi o projekty i plany budów lub robót, przedsiębranych przez władze centralne, wymagana jest dla wykonywania tychże robót i budów w obszarach warownych i rejonach umocnionych zgoda Ministra Spraw Wojskowych.

(2) Co do innych projektów i planów budów lub robót państwowych właściwe władze uzyskują zgodę od władz wojskowych, wskazanych w ustępie pierwszym art. 5. W braku zgody decyduje Minister Spraw Wojskowych, po wysłuchaniu zdania zainteresowanego ministra.

Art. 7. Władze wojskowe udzielają zezwolenia (art. 5) lub wyrażają zgodę (art. 6) na podstawie swobodnego uznania.

Art. 8. (1) Kto w prawach własności do nieruchomości lub w innych prawach, związanych z nieruchomością, ponosi szkodę rzeczywistą z powodu wprowadzenia ograniczeń, wymienionych w art. 2, albo też z powodu odmowy zezwolenia na wykonanie swoich praw własności, ma prawo do odszkodowania ze Skarbu Państwa.

(2) Prawo to nie służy osobom, które w chwili wprowadzenia ograniczeń na podstawie niniejszej ustawy były już w tym samym rozmiarze w swych prawach ograniczone na podstawie dotychczasowych przepisów, obowią-

zujących w tym względzie w obszarach warownych i rejonach umocnionych.

(3) Prawo do odszkodowania gaśnie po upływie trzech lat, licząc od chwili wprowadzenia ograniczeń, względnie uprawomocnienia się orzeczenia, odmawiającego zezwolenia na wykonanie prawa.

Art. 9. Roszczenie o odszkodowanie należy zgłosić do dowódcy okręgu korpusu, właściwego ze względu na miejsce położenia nieruchomości, który orzeka o prawie do odszkodowania oraz wysokości tegoż na wniosek komisji szacunkowej.

Art. 10. (1) W skład komisji szacunkowej wchodzą:

a) przedstawiciel dowódcy okręgu korpusu—jako przewodniczący, oraz jako członkowie:

b) przedstawiciel państwowej władzy budowlanej I instancji, o ile możności z wykształceniem technicznem;

c) przedstawiciel właściwej izby skarbowej;

d) przedstawiciel zainteresowanego działu cywilnej administracji państwowej, wyznaczony przez władzę I instancji;

e) biegły z pośród niezainteresowanych mieszkańców gminy, wyznaczony przez zarząd gminy, właściwej ze względu na miejsce położenia nieruchomości, której dotyczy zakaz wykonania prawa lub odmowa zezwolenia.

(2) Tryb i zasady postępowania komisji szacunkowej określa rozporządzenie Ministrów: Spraw Wojskowych i Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrami Skarbu i Sprawiedliwości.

Art. 11. W razie, gdy dowódca okręgu korpusu odmówi prawa do odszkodowania, lub też gdy poszkodowany nie zadawala się wysokością przyznanego mu przez dowódcę okręgu korpusu odszkodowania, lub też gdy w terminie sześciu miesięcy, liczonych od zgłoszenia roszczenia o odszkodowanie, nie zostanie wydane orzeczenie w sprawie odszkodowania, może poszkodowany w terminie trzech miesięcy od dnia doręczenia orzeczenia, lub też w braku wydania orzeczenia w terminie dziewięciu miesięcy od dnia zgłoszenia roszczenia o odszkodowanie, udać się do właściwego sądu o ustalenie odszkodowania w drodze postępowania sądowego.

Art. 12. Dla celów kontroli nad wszelkiemi budowlami i urządzeniami, tudzież nad wykonywaniem praw, podlegających ograniczeniom, dowództwo obszaru warownego, względnie rejonu umocnionego, oraz powiatowe władze administracji ogólnej, lub na ich polecenie organa policji państwowej, mają prawo dostępu do wszelkich nieruchomości prywatnych, położonych w obrębie granic obszarów warownych, względnie rejonów umocnionych, oraz obowiązek wstrzymania budowli rozpoczętych lub podjętych czynności i niezwłocznego doniesienia o tem, komu należy, o ile właściciel lub zastępująca go osoba nie wykażą się właściwem zezwoleniem.

Art. 13. (1) Kto, choćby przez nieostrożność, postępuje wbrew przepisom, zawartym w niniejszej ustawie, lub w rozporządzeniach, wydanych na jej podstawie, a dotyczącym wykonania praw, podlegających w obszarach warownych lub rejonach umocnionych ograniczeniom,—będzie karany grzywną do 3.000 zł. lub aresztem do trzech miesięcy, albo obu karami łącznie.

(2) Przedsiębiorcy, prowadzący roboty budowlane lub inne, odpowiadają narówni z tymi, którzy im powierzyli roboty. Właściwemi do orzekania tych kar są powiatowe władze administracji ogólnej.

Art. 14. Roboty lub budowy, uskutecznione ze szkodą dla interesów wojska lub obrony państwa wbrew przepisom niniejszej ustawy lub rozporządzeń, wydanych na jej podstawie, ulegną na mocy orzeczenia powiatowej władzy administracji ogólnej, wydanego na wniosek władzy wojskowej, wskazanej w art. 5, zniesieniu, a przedmiot zostanie przywrócony do pierwotnego stanu na koszt winnych odnośnych czynności, jako solidarnie odpowiedzialnych.

Art. 15. Osoby, przebywające lub zamieszkujące w granicach obszaru warownego, względnie rejonu umocnionego, wbrew postanowieniom, przewidzianym w rozporządzeniu Rady Ministrów (art. 1), zostaną na mocy orzeczenia powiatowej władzy administracji ogólnej, wydanego na wniosek władzy wojskowej, wskazanej w art. 5, przymusowo wysiedlone.

Art. 16. Orzeczenia z art. 14 lub 15 mogą być wydane, niezależnie od pociągnięcia winnego do odpowiedzialności karnej w myśl art. 13.

Art. 17. Rozporządzenie Rady Ministrów określi w granicach obowiązujących przepisów o ustroju władz stosunek władz wojskowych, powołanych do wykonania niniejszej ustawy, do miejscowych cywilnych władz państwowych lub samorządowych, tudzież w granicach art. 2 uprawnienia tychże władz wojskowych, w stosunku do ludności cywilnej, przebywającej w obszarach warownych lub rejonach umocnionych.

Art. 18. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Spraw Wojskowych, Ministrowi Spraw Wewnętrznych, Ministrowi Sprawiedliwości i innym zainteresowanym ministrom.

Art. 19. (1) Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

(2) Istniejące dotychczas na mocy postanowień byłych państw zaborczych ograniczenia w obszarach warownych lub w rejonach umocnionych (twierdzach, umocnieniach) zachowują swą moc obowiązującą do czasu wejścia w życie rozporządzeń Rady Ministrów, wydanych po myśli art. 1 i 17. Z chwilą wejścia w życie tych rozporządzeń tracą na danym obszarze warownym lub rejonie umocnionym moc obowiązują-

cą dotychczasowe przepisy prawne, regulujące sprawy, objęte odnośnem rozporządzeniem Rady Ministrów.

Poz. 125. Ustawa z dnia 28 stycznia 1932 r. w sprawie pomiarów Państwa.

Art. 1. (1) Właściciele, dzierżawcy lub inni użytkowcy nieruchomości obowiązani są zezwolić organom państwowym lub samorządowym, przeprowadzającym pomiary, na wykonywanie następujących robót i czynności:

a) na wstępowanie na grunty i budowle,

b) na usuwanie przeszkód, uniemożliwiających dokonanie pomiarów,

c) na stawianie wież triangulacyjnych i umieszczanie innych czasowych znaków pomiarowych,

d) na umieszczanie na gruntach stałych znaków pomiarowych, utrwalających punkty triangulacyjne, niwelacyjne i poligonowe, oraz na budynkach znaków wysokości (reperów) i triangulacyjnych,

e) na zajmowanie materjałów drzewnych, niezbędnych do budowy czasowych znaków pomiarowych, oraz

f) na uskutecznianie wszelkich innych czynności, niezbędnych do wykonania pomiarów.

(2) Ponadto wymienieni w poprzednim ustępie obowiązani są również zezwolić osobom, wykonywającym z ramienia Państwa lub związków samorządowych nadzór nad pomiarami i znakami pomiarowemi, wstępować na grunty i budowle, nie wyłączając podwórzy i ogrodów, celem wykonywania tego nadzoru.

Art. 2. (1) Szkody, powstałe z powodu wykonywania robót i czynności, wskazanych w art. 1, tudzież zajęty materjał drzewny powinny być oszacowane niezwłocznie po ukończeniu odnośnych robót, względnie po zajęciu materjału drzewnego, przez miejscowego naczelnika gminy lub sołtysa na wniosek i w obecności organu, wykonywającego prace pomiarowe i w miarę możności w obecności poszkodowanego. Oszacowanie szkody na kwotę powyżej 50 zł. powinno być dokonane z przybraniem rzeczoznawcy.

(2) Jeżeli na oszacowanie, dokonane na podstawie ustępu pierwszego, poszkodowany nie godzi się, może w ciągu 14 dni od dnia oszacowania, a jeżeli nie był obecny przy oszacowaniu, od dnia zawiadomienia go przez naczelnika gminy lub sołtysa o dokonanem oszacowaniu wystąpić z żądaniem ustalenia wysokości odszkodowania do powiatowej władzy administracji ogólnej, której decyzja jest ostateczna w administracyjnym toku instancyj. Z takiem samem żądaniem i w tym samym trybie może wystąpić także organ, wykonywający prace pomiarowe.

(3) Strona, niezadowolona z odszkodowania, ustalonego przez powiatową władzę administracji ogólnej, może w terminie 30 dniowym od dnia doręczenia orzeczenia udać się do właściwego sądu o oznaczenie odszkodowania w drodze postępowania sądowego.

Art. 3. (1) W razie niedojścia do skutku dobrowolnej umowy o odstąpienie gruntów, potrzebnych do umieszczenia w ziemi znaków pomiarowych, wyszczególnionych w art. 1, wraz z terenem otaczającym, niezbędnym dla zabezpieczenia znaku, grunty te mogą być za odszkodowaniem wywłaszczone w rozmiarze, nie przekraczającym 10 m^2, względnie czasowo zajęte w rozmiarze stosownie do potrzeb budowy i ochrony pomiarowych urządzeń i znaków. Wywłaszczenie, względnie czasowe zajęcie następuje na podstawie orzeczenia powiatowej władzy administracji ogólnej. W orzeczeniu wywłaszczającem należy określić także wysokość odszkodowania za wywłaszczony lub zajęty grunt.

(2) Orzeczenia powiatowej władzy administracji ogólnej, wydane na podstawie ustępu pierwszego, są ostateczne w administracyjnym toku instancyj. Grunty, podlegające wywłaszczeniu lub czasowemu zajęciu, mogą być objęte w posiadanie, gdy odszkodowanie, określone w orzeczeniu, zostanie zapłacone lub złożone do depozytu sądowego.

(3) Strona, niezadowolona z odszkodowania, ustalonego przez powiatową władzę administracji ogólnej, może w terminie 30 dni od dnia doręczenia orzeczenia udać się do właściwego sądu o oznaczenie wysokości odszkodowania w drodze postępowania sądowego.

Art. 4. (1) Odszkodowanie za dobrowolnie odstąpiony, wywłaszczony lub czasowo zajęty grunt winno być w zasadzie wypłacone właścicielowi, ujawnionemu w księdze hipotecznej.

(2) Jeżeli grunt nie jest wpisany do ksiąg hipotecznych albo jeżeli żądający odszkodowania nie posiada uregulowanego w księdze hipotecznej tytułu własność, odszkodowanie może być wpłacone żądającemu w dwóch wypadkach:

a) o ile przedłoży dokument urzędowy, stwierdzający nabycie na własność danego gruntu, albo

b) o ile naczelnik gminy lub sołtys zaświadczy, że jest on mu znany jako właściciel tego gruntu.

(3) Jeżeli żądający nie może wykazać się w sposób, wskazany w ustępie poprzednim, że jest właścicielem gruntu, organ, przeprowadzający pomiary, spowoduje ogłoszenie o zamierzonej wypłacie odszkodowania w gminie w sposób, w miejscu przyjęty, a ponadto jednorazowo w Dzienniku Wojewódzkim. W ogłoszeniu należy wskazać osobę, która zgłosiła żądanie i 60-dniowy termin, w ciągu którego mogą osoby interesowane zgłaszać swoje roszczenia, oraz władzę, u ktorej zgłoszenie roszczenia winno nastąpić. Jeżeli w ciągu powyższego terminu nikt inny nie zgłosił się jako właściciel, można sumę odszkodowania wpłacić żądającemu.

(4) Przepisy poprzedniego ustępu nie mają zastosowania, o ile suma odszkodowania przekracza 200 złotych i grunt, podlegający wywła-

szczeniu, względnie czasowemu zajęciu, jest obciążony wierzytelnościami hipotecznemi trzecich osób. W tym wypadku należy całą sumę odszkodowania złożyć do depozytu sądowego. W ten sam sposób należy postąpić w razie sporów co do własności.

(5) Koszty sporządzenia aktów prawnych, dotyczących przejścia na własność Państwa lub związków samorządowych gruntów, odstąpionych lub wywłaszczonych, ponosi Państwo względnie interesowany związek samorządowy.

(6) Odnośne dokumenty wolne są od opłat stemplowych i samorządowych.

Art. 5. Grunty, odstąpione dobrowolnie, względnie wywłaszczone na rzecz Państwa lub związków samorządowych, wolne są od wszelkich ciężarów, wypływających z tytułów prywatnoprawnych, oraz od wszelkich podatków, opłat i danin publicznych. Grunty, odstąpione dobrowolnie, względnie wywłaszczone na rzecz Państwa, otrzymują swoje odrębne hipoteczne oznaczenie „Skarb Państwa, Znak Pomiarowy", a w województwach w których istnieje kataster gruntowy, także nowe oznaczenia katastralne.

Art. 6. Władze gminne obowiązane sączuwać nad całością znajdujących się na ich obszarze wież triangulacyjnych, oraz innych czasowych i stałych znaków pomiarowych i nienaruszalnością granic gruntów, służących celom pomiarowym i o każdem naruszeniu znaków lub granic gruntów, służących wymienionym celom, zawiadomić bezzwłocznie powiatową władzę administracji ogólnej.

Art. 7. Kto bezprawnie i umyślnie przeniesie, wyniesie, zniszczy, uczyni niewidocznemi, lub uszkodzi budowle nadziemne (wieże, sygnały, rusztowania na budowlach i inne znaki pomiarowe), ustawione nad punktami triangulacyjnemi, urządzenia, utrwalające znaki pomiarowe w ziemi (słupki i płyty kamienne, betonowe, żelazne i t. p.), znaki niwelacyjne (repery), osadzone na budowlach lub w ziemi, jako specjalne słupki betonowe, kamienne lub żelazne, kto naruszy granice posiadanych gruntów, służących celom pomiarów kraju i stanowiących własność Skarbu Państwa, względnie związków samorządowych, ulegnie, o ile czyn taki nie stanowi przestępstwa, zagrożonego surowszą karą, karze więzienia do jednego roku, a w wypadkach mniejszej wagi karze aresztu do sześciu tygodni, lub grzywny do 500 zł. Na obszarze mocy obowiązującej ustawy karnej z r. 1852 zamiast więzienia orzeka się areszt ścisły; na tymże obszarze czyn, zagrożony ścisłym aresztem, stanowi występek, czyn zagrożony aresztem — wykroczenie.

Art. 8. Kto dopuści się przestępstwa, przewidzianego w art. 7, przez nieostrożność, ulegnie karze aresztu do 4-ch tygodni lub grzywny do 300 zł.

Art. 9. (1) W razie niewykrycia sprawcy szkody, wynikłej dla Skarbu Państwa wskutek przestępstw, wymienionych w art. 7 i 8, w okresie miesiąca do czasu zawiadomienia właściwego terytorjalnie urzędu gminnego o dokonanej szkodzie, gmina, na której obszarze znajdują się znaki pomiarowe, obowiązana jest do zwrotu Skarbowi Państwa kosztów ponownych prac celem usunięcia szkody i przywrócenia znaków pomiarowych do stanu pierwotnego. O obowiązku gminy do zwrotu odnośnych kosztów orzeka powiatowa władza administracji ogólnej.

(2) W razie wykrycia sprawcy szkody służy gminie prawo na żądania od sprawcy szkody zwrotu zapłaconej przez nią sumy.

Art. 10. Przepisy o sposobie wykonywania pomiarów wydaje Minister Robót Publicznych. O ile chodzi o pomiary, należące do zakresu działania innych ministrów, Minister Robót Publicznych wydaje rzeczone przepisy w porozumieniu z interesowanymi ministrami.

Art. 11. (1) Z operatów pomiarowych mogą być wydawane odpisy i odbitki na żądanie urzędów państwowych, samorządowych i mierniczych przysięgłych. Za odpisy i odbitki z operatów pomiarowych mogą być pobierane opłaty. Sposób korzystania z operatów pomiarowych, wykonanych przez organa państwowe, oraz wysokość opłat określi właściwa władza naczelna w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

(2) Za odpisy i odbitki z operatów pomiarowych, udzielanych na żądanie urzędów państwowych i do ich użytku, opłat się nie pobiera.

Art. 12. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrom: Robót Publicznych, Spraw Wewnętrznych, Spraw Wojskowych, Sprawiedliwości i Skarbu, każdemu we właściwym zakresie działania w porozumieniu z interesowanymi ministrami, a o ile chodzi o przeprowadzenie pomiarów na nieruchomościach cennych pod względem kulturalno-naukowym (rezerwaty przyrodnicze, zabytki archeologiczne, sztuki i t. p.) w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Art. 13. (1) Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

(2) Z tym dniem traci moc obowiązującą rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 4 listopada 1927 r. w sprawie ochrony znaków triangulacyjnych (Dz. U. R. P. Nr. 100, poz. 863) oraz ustawy.

z dnia	7	października	1865 r.	str.	1033
„	7	kwietnia	1869 „	„	729
„	3	czerwca	1874 „	„	239
„	24	maja	1901 „	„	145

Zbioru Ustaw pruskich oraz wszelkie inne sprzeczne z niniejszą ustawą przepisy.

Poz. 126. Ustawa z dnia 28 stycznia 1932 r. w sprawie ratyfikacji projektu konwencji, dotyczącej wskazywania wagi na ciężkich przesyłkach, przewożonych na statkach, przyjętego dnia 21 czerwca 1929 r. na XII sesji ogólnej konferencji Międzynarodowej Organizacji Pracy.

Poz. 127. Ustawa z dn. 28 stycznia 1932 r. w sprawie ratyfikacji międzynarodowej konwencji sanitarnej, podpisanej w Paryżu dnia 21 czerwca 1926 r. wraz z załącznikiem, protokółem podpisania oraz protokółem IX posiedzenia międzynarodowej konferencji sanitarnej w Paryżu z tegoż dnia.

Poz. 128. Ustawa z dnia 28 stycznia 1932 r. w sprawie zatwierdzenia zgłoszonego przez Rząd Polski w dniu 23 października 1928 r. przystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej do porozumienia madryckiego z dnia 14 kwietnia 1891 r., dotyczącego zwalczania fałszywych oznaczeń pochodzenia towarów, przejrzanego w Waszyngtonie dnia 2 czerwca 1911 r. i w Hadze dnia 6 listopada 1925 r.

Poz. 129. Ustawa z dnia 17 lutego 1932 r. w sprawie zmian w ustawie o zakresie działania Ministra Reform Rolnych i organizacji urzędów i komisyj ziemskich[1]).

Poz. 130. Ustawa z dnia 18 lutego 1932 r. w sprawie zmiany ustawy z dnia 15 lipca 1925 r. o mierniczych przysięgłych.

Poz. 131. Ustawa z dnia 18 lutego 1932 r. zmieniająca niektóre postanowienia ustawy z dnia 6 maja 1924 r. o pomocy państwowej na odbudowę budynków, zniszczonych lub uszkodzonych wskutek działań wojennych.

Art. 1. Ustęp 3 art. 11 ustawy z dnia 6 maja 1924 r. o pomocy państwowej na odbudowę budynków, zniszczonych lub uszkodzonych wskutek działań wojennych (Dz. U. R. P. Nr. 49, poz. 492), otrzymuje następujące brzmienie:

„O częściowem, względnie całkowitem umorzeniu pożyczki decydować będzie na podstawie opinji komisji, w art. 10 wymienionej, komisja wojewódzka, złożona z wojewody lub jego zastępcy, jako przewodniczącego, prezesa sądu okręgowego z siedzibą w mieście wojewódzkiem lub sędziego, przez niego delegowanego, prezesa właściwej izby skarbowej lub jego zastępcy, delegata Ministerstwa Robót Publicznych oraz trzech delegatów samorządu powiatowego, wybranych przez sejmik, względnie radę powiatową zainteresowanego powiatu.

Komisja wojewódzka może przy umarzaniu pożyczek powziąć decyzję, którym poszkodowanym nie należy potrącać poprzednio otrzymanych zapomóg na odbudowę, określonych w art. 9".

Art. 2. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrom Robót Publicznych i Skarbu w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

Art. 3. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 132. Ustawa z dnia 18 lutego 1932 r. o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 września 1926 r. o utworzeniu przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe".

Poz. 133. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 lutego 1932 r. w sprawie obniżenia kar za zwłokę przy egzekucjach należności pieniężnych w postępowaniu przymusowem w administracji.

Na podstawie art. 53 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu przymusowem w administracji (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 342) zarządza się co następuje:

§ 1. Kary za zwłokę, pobierane od należności pieniężnych w trybie art. 53 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu przymusowem w administracji (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 342) obniża się z 2% miesięcznie do $1^1/_2$% miesięcznie.

§ 2. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Rozporządzenie niniejsze nie narusza mocy obowiązującej innych rozporządzeń Rady Ministrów, dotyczących specjalnego rodzaju należności wydanych na podstawie art. 53 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu przymusowem w administracji.

Poz. 134. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 lutego 1932 r. o pobycie cudzoziemców na niektórych obszarach Rzeczypospolitej.

Na podstawie art. 12 ust. 2 p. b i c rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 sierpnia 1926 r. o cudzoziemcach (Dz. U. R. P. Nr. 83, poz. 465) zarządza się co następuje:

§ 1. Moc obowiązującą rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 listopada 1927 r. o pobycie cudzoziemców na niektórych obszarach Rzeczypospolitej (Dz. U. R. P. Nr. 107, poz. 917), przedłużonego rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 grudnia 1929 r. (Dz. U. R. P. Nr. 82, poz. 612) do dnia 1 stycznia 1932 r., przedłuża się do dnia 1 stycznia 1934 r.

§ 2. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

---

[1]) Nie przedrukowano wobec zapowiedzi ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z d. 11 sierpnia 1923 r.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1932 r.

Poz. 135. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 lutego 1932 r. o przyjmowaniu uczniów na praktykę aptekarską.

Na podstawie art 2 p. 13 i 17 oraz art. 10 zasadniczej ustawy sanitarnej z dnia 19 lipca 1919 r. (Dz. P. P. P. Nr. 63, poz 371), uwagi do art. 391 ustawy lekarskiej (Zb. p. ces. ros. z 1905 r. t. XIII), § 5 ustawy z dnia 18 grudnia 1906 r. o uregulowaniu spraw, dotyczących aptek (Dz. u. p. austr. z 1907 r. Nr. 5) oraz art. 29 ustawy przemysłowej niemieckiej zarządza się co następuje:

§ 1. Na praktykę w charakterze uczniów (aspirantów) mogą być przyjmowane do aptek tylko osoby, posiadające dyplom magistra lub doktora farmacji, wydany lub uznany przez jeden z polskich uniwersytetów.

§ 2. Przepis, zawarty w § 1, nie ma za stosowania do osób już przyjętych do aptek na praktykę uczniowską przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia.

Wymienione w ust. 1 osoby mają po ukończeniu praktyki składać w ciągu 2 lat od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia przepisane egzaminy w myśl obowiązujących dotychczas przepisów i w terminach, oznaczonych w tych przepisach.

Na obszarze województwa śląskiego wyżej wymieniony termin dwuletni przedłuża się do dnia 1 lipca 1937 r.

§ 3. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej.

Poz. 136. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 1 marca 1932 r. w sprawie przyznania prawa do zasiłków częściowo zatrudnionym robotnikom niektórych zakładów pracy w województwach: śląskiem, kieleckiem i łódzkiem.

Poz 137. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 8 marca 1932 r. o częściowej zmianie rozporządzenia z dnia 25 stycznia 1928 r. w sprawie ceł maksymalnych.

II.

Przedruki z Monitora Polskiego.

---

z 20 lutego Nr. 41 Rok 1932

Poz. 45. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 13 lutego 1932 r. w sprawie nadania umowie zbiorowej z dnia 30 września 1931 r. mocy obowiązującej dla wszystkich przedsiębiorstw przemysłu budowlanego na obszarze miasta Poznania i innych miejscowości na obszarze województwa poznańskiego, wymienionych w umowie.

z 22 lutego Nr. 42 Rok 1932

Poz. 46. Obwieszczenie Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu oraz Ministrem Rolnictwa z dnia 30 stycznia 1932 r. o zmianie obwieszczenia z dnia 23 lutego 1931 r. o wydawaniu zaświadczeń na wolny od cła wywóz masła.

z 23 lutego Nr. 43 Rok 1932

Poz. 47. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 12 lutego 1932 r. w sprawie uzupełnienia załącznika „D" do art. 12 Konwencji polsko-czeskiej z dnia 30 maja 1925 r. o ułatwieniach w małym ruchu granicznym.

z 24 lutego Nr. 44 Rok 1932

Poz. 48. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 lutego 1932 r. w sprawie zmiany statutu przedsiębiorstwa „Państwowe Zakłady Przemysłowo-Zbożowe".

z 25 lutego Nr. 45 Rok 1932

Poz. 49. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 lutego 1932 r. o wywłaszczeniu nieruchomości pod budowę wąskotorowej Kolei państwowej Kopalnia „Kessel" — Sucha Góra.

z 26 lutego Nr. 46 Rok 1932

Poz. 50. Instrukcja Ministra Skarbu z dnia 30 stycznia 1932 r. w sprawie zakresu uprawnień i trybu postępowania przymusowego zarządcy państwowego Towarzystwa Kredytowego m. Suwałk.

z 27 lutego Nr. 47 Rok 1932

Poz. 51. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 20 lutego 1932 r.

w sprawie powołania Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej dla ustalenia warunków pracy i płacy dla robotników rolnych na terenie województw Poznańskiego i Pomorskiego na rok służbowy 1932/33.

z 29 lutego Nr. 48 Rok 1932

Poz. 52. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 25 lutego 1932 roku o wartości jednego grama czystego złota.

Poz. 53. Zarządzenie o nadaniu Krzyża Niepodległości z Mieczami, Krzyża Niepodległości, oraz Medalu Niepodległości.

z 1 marca Nr. 49 Rok 1932

Poz. 54. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 17 lutego 1932 r. o ustroju wewnętrznym Dyrekcji Państwowego Monopolu Spirytusowego.

z 2 marca Nr. 50 Rok 1932

z 3 marca Nr. 51 Rok 1932

z 4 marca Nr. 52 Rok 1932

Poz. 55. Zarządzenie o nadaniu Złotego Krzyża Zasługi.

Poz. 56. Zarządzenie o nadaniu Srebrnego Krzyża Zasługi i Bronzowego Krzyża Zasługi.

Poz. 57. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 29 lutego 1932 r. o ustaleniu ilości spirytusu, jaką Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego powinna zakupić z produkcji krajowej w okresie kampanji gorzelniczej 1932/33 r.

z 5 marca Nr. 53 Rok 1932

Poz. 58. Zarządzenie o nadaniu Złotego Krzyża Zasługi.

Poz. 59. Zarządzenie o nadaniu Srebrnego i Bronzowego Krzyża Zasługi.

Poz. 60. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 lutego 1932 r. o utworzeniu funduszu inwestycyjnego przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe".

z 7 marca Nr 54 Rok 1932

Poz 61. Zarządzenie o nadaniu Złotego Krzyża Zasługi.

Poz. 62. Zarządzenie o nadaniu Srebrnego i Bronzowego Krzyża Zasługi.

z 8 marca Nr. 55 Rok 1932

Poz. 63. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 2 marca 1932 r. o specyfikach farmaceutycznych dozwolonych do obrotu.

z 9 marca Nr. 56. Rok 1932

Poz. 64. Instrukcja Ministra Robót Publicznych z dnia 3 marca 1932 r. wydana na podstawie §§ 27, 32 i 19 rozporządzenia Ministrów Robót Publicznych i Skarbu z dnia 3 października 1931r., wydanego w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych, Przemysłu i Handlu, Sprawiedliwości oraz Poczt i Telegrafów (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 716), zmieniająca instrukcję z dnia 7 listopada 1931 r. w sprawie biletów, jakich, używać powinny przedsiębiorstwa przewozowe, uiszczające opłatę na rzecz Państwowego Funduszu Drogowego od rzeczywiście sprzedanych biletów, oraz w sprawie obliczania ryczałtowych opłat na rzecz tegoż Funduszu.

z 10 marca Nr. 57 Rok 1932

Poz. 65. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 lutego 1932 r. w sprawie rozwiązania rady gminnej gminy Mirków.

Poz. 66. Ogłoszenie Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 25 lutego 1932 r. w sprawie zmian w klasyfikacji krajów, obowiązującej w statystyce celnej.

Poz. 67. Ogłoszenie Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 25 lutego 1932 r. w sprawie zmian w Wykazie Statystycznym Towarów, służącym za podstawę zgłoszeń statystycznych.

z 11 marca Nr. 58 Rok 1932

Poz 68. Zarządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 31 grudnia 1931 r. w sprawie nadania statutu Kasie Chorych w Warszawie.

z 12 marca Nr. 59 Rok 1932

Poz. 69. Zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 4 marca 1932 r. w sprawie wywłaszczenia gruntu w Wołkowysku na potrzeby wojskowe.

Poz. 70. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 1 marca 1932 r. w sprawie utworzenia w Jurgowie punktu przejściowego.

Poz. 71. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 7 listopada 1931 r., w porozumieniu z Ministrami Przemysłu i Handlu oraz Spraw Wewnętrznych w sprawie zwinięcia Urzędu Celnego w Jurgowie.

Poz. 72 Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 3 marca 1932 r. w sprawie wyznaczenia gorzelniom drożdżowym normy przydziału kontyngentu zakupu spirytusu w okresie kampanji 1932/33 r.

z 14 marca Nr. 60 Rok 1932

Poz. 73. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 9 marca 1932 r. w sprawie zwinięcia ekspozytur celnych w Szarleju, Wirku Nowowiejskim i w Katowicach (Huta Marta).

Poz. 74. Okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 10 marca 1932 r. o pobieraniu należności celnych.

z 15 marca Nr. 61 Rok 1932

Poz. 75. Regulamin Komisyj „Polskiej księgi stadnej koni arabskich czystej krwi“, „Polskiej księgi stadnej koni arabskich chowanych w czystości krwi“, i „Polskiej księgi stadnej koni anglo-arabskich czystej krwi” i „Polskiej księgi stadnej koni anglo-arabskich wysokiej półkrwi“.

Poz. 76. Regulamin Komisyj „Polskiej księgi stadnej koni pełnej krwi angielskiej“ i „Polskiej księgi stadnej koni wysokiej półkrwi angielskiej“.

Poz. 77. Obwieszczenie Ministerstwa Rolnictwa.

Poz. 78. Obwieszczenie Ministerstwa Rolnictwa.

III.

Przedruki z innych wydawnictw urzędowych.

Przedruki ze spisu Nr. 1 Komisji Języka Urzędowego T-wa poprawności języka polskiego.

Niewłaściwie	**Poprawnie**
Wieś Poręba ad Tarnów	. . . pod Tarnowem
Agnoskować (np. wybór)	Uznać
Alegat (Allegat) (dokument, pismo)	Załącznik
Anulować (rozporządzenie, dokument, rozkaz i t. p.)	Unieważnić, znieść, skasować
Architekta (powiatowy i t. p.)	Architekt
Asenterować	Brać do wojska
Asenterunek	Pobór (do wojska), branka
Przepisy te obowiązują wszystkich urzędników, a to. . . .	. . . mianowicie a. a mianowicie a. jak oto a. jak a. to jest. . . .
Awans (o pieniądzach)	Zaliczka
Prowadzić bieżąco wykaz, spis i t. p.	Uzupełniać stale wykaz. . .
Certyfikat	Zaświadczenie (piśmienne)
Cłowy (np. przepis, opłata)	Celny
Czasokres (np. od r. 1914 do 1918)	Czas; okres
Daty statystyczne i t. p.	Dane statystyczne. . .
Denat	Zmarły, nieboszczyk
Deponent (w sądzie)	Składający zeznanie, zeznający
Depozycje (w sądzie)	Zeznania
Bank dla Przemysłu i Handlu	Bank Przemysłu i Handlu a. Bank Przemysłowo-Handlowy
Zakład dla badania surowców	Zakład badania surowców
Dla użytku szkoły potrzeba map;	Do użytku. . . .
książka dla użytku szkolnego	. . . do użytku. . .
Nalepka dla przesyłek poleconych	Nalepka do przesyłek
Opłata dla listów	Opłata od listów

Przepisy dla przesyłek;	Przepisy co do przesyłek a. dotyczące przesyłek
reklamacje dla przesyłek. . .	. . . dotyczące przesyłek
Te przepisy obowiązują dla paczek	. . . . w stosunku do paczek
Zakład ten jest przeznaczony dla kształcenia techników	. . . . do kształcenia . . . .
Stawić się do rozprawy (w sądzie)	stawić się na rozprawę
wezwanie do rozprawy (w sądzie)	wezwanie na rozprawę
Urząd wzywa pana do doniesienia, czy	Urząd wzywa, aby pan doniósł, czy . . . .
Dowody będą złożone najpóźniej do roku	. . . . w ciągu roku a. przed upływem roku
załatwić sprawę do trzech dni	. . . . w ciągu trzech dni a. przed upływem 3 dni
Orzeczenie to jest dotknięte bezwzględną nieważnością	. . . . jest uznane za bezwzględnie nieważne
Urzędnik dotknięty wyrokiem	Urzędnik, na którym ciąży wyrok a. karany wyrokiem
Pozwolić w drodze wyjątku	. . . . wyjątkowo
Załatwić w krótkiej drodze	. . . . doraźnie; odręcznie (jeżeli piśmiennie)
Duplikat (= drugi egzemplarz dokumentu pisanego)	lepiej Wtórnik
Nie załatwił sprawy dzięki chorobie	. . . . z powodu choroby a. skutkiem choroby a. przez chorobę
Ekipa	Drużyna (konna)
Ekscytacja (w czynnościach biurowych)	Przynaglenie, przypomnienie
Eksmitować (z mieszkania)	Usunąć (z mieszkania)
Ekstrakt (z dokumentu)	Wyciąg
Ewakuować 1. (dom, gmach, wieś, część kraju i t. p.)	1. Opróżnić;
2. (niewłaściwie: mieszkańców)	2. usunąć, wysiedlić
Ewidencja 1. (osób, przedmiotów)	1. Wykaz, spis imienny, spis, rejestr
2. (czynność)	2. rejestrowanie; prowadzenie wykazu, spisu i t. p.
Mieć co w ewidencji	Mieć rejestr czego; prowadzić rejestr czego
Ewidencyjny	1. (o rzeczy) dotyczący wykazu, rejestrowy 2. (o osobie) prowadzący wykazy a. rejestr
Exhibit	Dziennik podawczy
Fungować (o urzędniku)	Sprawować urząd, urzędować
Fingować	(ogólnie) Zmyślać; (akt, dokument) podrabiać, fałszować
Ileby nie było osób	Ilekolwiek jest (było, będzie) osób a. ile tylko jest (było, będzie) . . . .
Podpisać imieniem spółki	. . . . w imieniu spółki
występować od imienia towarzystwa,	. . . . w imieniu towarzystwa
od swego imienia	w swojem imieniu
Intendantura	Intendentura
Intymować	Podać do wiadomości
Inwigilować (kogo)	Mieć na oku, śledzić
(Iść w..) Straty idą w tysiące złotych	. . . . dochodzą do tysięcy . . . .
Jak długo nie będzie wyroku sądowego, tak długo nie można wiedzieć, czy	Dopóki (póki) . . . dopóty (póty) . . .
Jakby nie było, trzeba	Jakkolwiek bądź, trzeba . . . .
Jakiby nie był wynik, należy	Jakikolwiekby był wynik . . . .
Nie było jakiejkolwiek podstawy do twierdzenia, że	. . . . żadnej podstawy . . . .
Jawić się (w sądzie, na posterunek, na rozprawę, do pracy)	Stawić się a. stanąć; przybyć (do sądu, na rozprawę)

V.

Zarządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych.

33.

Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych

z dnia 22 lutego 1932 r.

o zmianie przewodniczącego Komisji Weryfikacyjnej przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych.

(Nr. Pers. 732/1).

Wobec wyjścia dotychczasowego przewodniczącego Komisji Weryfikacyjnej przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych ze składu urzędników Ministerstwa, wyznaczam na przewodniczącego tej Komisji w myśl § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 września 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 88 poz. 776) — dyrektora departamentu Henryka Kaweckiego.

(—) Bronisław Pieracki
Minister Spraw Wewnętrznych.

34.

Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych

z dnia 15 marca 1932 r.

o służbowym terenie działania wydziałów śledczych w województwie wołyńskiem.

(Nr. OL. 17-a-1).

Na podstawie § 4 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 7 kwietnia 1930 r. o wydziałach i urzędach śledczych (Dz. U. R. P. Nr. 28 poz. 254) zarządzam, co następuje:

§ 1.

Służbowy teren działania wydziałów śledczych na obszarze województwa wołyńskiego ustala się w sposób następujący:

1) Wydział śledczy w Równem obejmuje powiaty: kostopolski, krzemieniecki, rówieński, sarneński i zdołbunowski;

2) wydział śledczy w Łucku obejmuje powiaty: dubieński, łucki i horochowski;

3) wydział śledczy w Kowlu obejmuje powiaty kowelski, lubomelski i włodzimierski.

§ 2.

Zarządzenie niniejsze obowiązuje z dniem ogłoszenia.

(—) Bronisław Pieracki
Minister Spraw Wewnętrznych.

VI.

Okólniki Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

35.

Okólnik Nr. 20

z dnia 19 lutego 1932 r.

(AC. 26-a-2/I) o nadawaniu dzieciom nieznanych rodziców nazwisk osób przyjmujących je na wychowanie.

Do

P. P. Wojewodów województw centralnych i wschodnich oraz p. Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Odpowiadając na zapytanie jednego z PP. Wojewodów oraz uzupełniając swe pismo okólne z dnia 14 lipca 1928 r. Nr. AC. 1393/1 w sprawie brzmienia nazwisk dzieci nieznanych rodziców (Zb. Zarz. Min. Spr. Wewn. str. 818, poz. 3) na obszarze mocy obowiązującej ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 413)— Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia, iż zasadniczo nie widziałoby przeszkód w nadawaniu dzieciom tych nazwisk osób przyjmujących je na wychowanie, pod warunkiem, by osoby te, nieograniczone oczywiście w swej zdolności do działań prawnych, zgłaszały każdorazowo odpowiednie oświadczenie woli wyraźnie na piśmie.

Powyższe stanowisko pogodzić się daje zarówno z zasadą prawnej ochrony istniejących nazwisk jak i z obowiązującemi ogólnemi zasadami prawa cywilnego.

Zasada ochrony istniejących i noszonych nazwisk nie dozna w ten sposób uszczerbku, niema bowiem uszczerbku tam, gdzie u podstaw aktu leży nieprzymuszona dobra wola najbardziej zainteresowanych (volenti non fit iniuria), pomijając już fakt, że cytowana ustawa z dnia 1 lipca 1926 r. nie przewiduje prawa sprzeciwu dla osób noszących to samo nazwisko.

Postępowanie takie nie będzie również w sprzeczności z ogólnie przyjętemi zasadami prawa cywilnego, którym nie obca jest instytucja nadawania własnego nazwiska rodowego nietylko z tytułu pokrewieństwa naturalnego (uznanie dziecka nieślubnego) i pokrewieństwa sztucznego (przysposobienie), ale również w wypadkach, gdy brak jest jakiegokolwiek pokrewieństwa (nadawanie przez męża swego nazwiska nieślubnemu dziecku żony, pochodzącemu z innego związku).

W tym stanie rzeczy pozostaje do rozważenia kwestja, czy nadanie dziecku nieznanych rodziców nazwiska jego wychowawców nie naruszyłoby drugiej zasady, jakiej przestrzegać należy w tego rodzaju sprawach, a mianowicie,

czy dane nazwisko jako takie, a więc należąc np. do rzędu ośmieszających, nieprzystojnych, niezgodnych z duchem języka polskiego i t. p. nie przyniosłoby dziecku więcej ujmy niż korzyści.

W tym względzie każdy poszczególny wypadek wymagać będzie indywidualnego rozpatrzenia, przyczem kryterjum, jakiem kierować się należy w tego rodzaju wypadkach, będzie zawsze interes dziecka.

36.

Okólnik Nr. 21.

z dnia 24 lutego 1932 r.

(Pers.301/4) w sprawie kart kwalifikacyjnych.

Do

P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu m. st. Warszawy, Komendanta Głównego Policji Państwowej, Dyrektora Głównego Urzędu Statystycznego, Dowódcy Korpusu Ochrony Pogranicza, Naczelnika Urzędu Spraw Mniejszości w Katowicach i Wojewódzkich Sądów Administracyjnych w Poznaniu i Toruniu.

Jeden z Panów Wojewodów podniósł wątpliwości, odnoszące się do sporządzania i prowadzenia kart kwalifikacyjnych, oraz do kwalifikowania poszczególnych kategoryj funkcjonarjuszów. W związku z powyższem Ministerstwo wyjaśnia:

1) jak to wynika z okólnika Nr. 48 z dnia 30 marca 1931 r., o kartach ewidencyjnych i kartach kwalifikacyjnych funkcjonarjuszów państwowych, należy sporządzić i prowadzić karty kwalifikacyjne dla wszystkich bez wyjątku funkcjonarjuszów i pracowników państwowych, zarówno etatowych, jak prowizorycznych i kontraktowych;

2) kwalifikowania urzędników, którzy ocenie komisyj kwalifikacyjnych nie podlegają, należy dokonać w drodze sporządzenia opisania kwalifikacyjnego przez bezpośredniego przełożonego. Opisanie to winno być wzorowane, narazie, do czasu wydania odmiennych zarządzeń jakie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przygotowuje, na opisaniu sporządzonem dla użytku komisji kwalifikacyjnej, z ewentualnem dodaniem słów i określeń, któreby dokładniej i głębiej danego pracownika charakteryzowały;

3) oceny należy dokonać za cały okres, w którym funkcjonarjusz kwalifikowany nie był, a który poprzedzał chwilę założenia kart kwalifikacyjnych, na dzień 1.I.1931 r., t. j. na dzień, na który sporządzone są ostatnie oceny kwalifikacyjne dokonywane przez komisje. O ileby karty kwalifikacyjne niektórych funkcjonarjuszy były zakładane dopiero w roku 1932, a w międzyczasie, w ciągu roku 1931, zaszły ważne względy, któreby ocenę przełożonego o urzędniku definitywnie zmieniały — należy fakt taki zaznaczyć w kartach kwalifikacyjnych, oddzielając go kreską poziomą od oceny sporządzonej na dzień 1.I.1931 r.;

4) co się tyczy kwalifikowania niższych funkcjonarjuszów to ocena kwalifikacyjna zwierzchnika może być uproszczona i odnosić się tylko do istotnej przydatności niższego funkcjonarjusza w służbie, z pominięciem zbędnych dla niego określeń.

37.

Okólnik Nr. 22

z dnia 25 lutego 1932 r.

(Z U. 48/6/1) o repatrjacji chorych, (Koszty przewiezienia).

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych stwierdziło, iż nie wszystkie szpitale są należycie poinformowane o ulgach kolejowych, przysługujących przy przewożeniu umysłowo chorych do szpitali oraz o sposobie sporządzania zestawień kosztów przewozu chorych repatrjantów i o przedkładaniu tych zestawień Urzędowi Emigracyjnemu do pokrycia.

W myśl cz. I p. 5 h okólnika Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Nr. 93 z dnia 14.IX 1925 r. Nr. Z. U. 6385/25 (Zbiór Zarządzeń str. 130 poz. 1) Urząd Emigracyjny pokrywa wydatki, związane z przewiezieniem chorych repatrjantów do szpitali, t. j. koszty podróży pielęgniarzy ze szpitala do granicznego punktu przejęcia i podróży powrotnej wraz z chorym.

Przy sporządzaniu zestawień kosztów tych podróży winny szpitale przestrzegać przepisy o należnościach za podróże służbowe stosownie do rozporządzenia z dnia 17.IX 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 92/27 poz. 826) i rozporządzenia z 10.IV.31 (Dz. U. R. P. Nr. 37/31 poz. 291).

Przy przewożeniu umysłowo chorych przysługują zniżki kolejowe dla chorych i ich konwojentów (patrz Urzędowy rozkład jazdy—okres zimowy 1931/32, strona XLIX p. VI). Pielęgniarz, udający się po chorego, winien być zaopatrzony przez szpital w odnośne zaświadczenia, wymagane przez wyżej powołany paragraf, przyczem „ubóstwo" chorego może szpital publiczny stwierdzić bez przeprowadzania specjalnych dochodzeń w tym kierunku, gdyż repatrjacji podlegają z reguły właśnie ubodzy chorzy z powodu obciążenia kosztami swego leczenia funduszów obcego państwa.

Wykorzystywanie tej zniżki przy przewożeniu umysłowo chorych, jak również sporządzanie zestawień kosztów przewozu w myśl prze-

pisów o podróżach służbowych jest konieczne, gdyż Urząd Emigracyjny odmawia pokrywania nadmiernie wysokich rachunków, co uszczuplałoby niepotrzebnie fundusz, przeznaczony na koszty przewozu repatrjantów.

Należycie sporządzone zestawienia winien szpital przedkładać temu Panu Wojewodzie, który zarządził daną repatrjację, celem potwierdzenia i przesłania Urzędowi Emigracyjnemu.

Ministerstwo prosi Pana Wojewodę o udzielenie w myśl powyższego odpowiednich wskazówek wszystkim szpitalom, znajdującym się na podległym obszarze.

38.

Okólnik Nr. 23

z dnia 25 lutego 1932 r.

(AP. 122/3) w sprawie strefy nadgranicznej.

Do

P. P. Wojewodów: Białostockiego, Warszawskiego, Pomorskiego, Poznańskiego, Łódzkiego, Kieleckiego, Lwowskiego i Stanisławowskiego.

I. Ustalenie i wytyczenie strefy nadgranicznej.

W związku z pkt. II pisma okólnego z dnia 3.IV 1928 r. Nr. AP. 786/28 zarządzam co następuje.

1) P. P. Wojewodowie przystąpią niezwłocznie do ostatecznego ustalenia i wytyczenia strefy nadgranicznej stosownie do postanowień art. 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 grudnia 1927 r. o granicach Państwa (Dz. U. R. P. Nr. 117, poz. 996).

2) W tym celu P. P. Wojewodowie powołają niezwłocznie komisje zasadniczo pod swojem przewodnictwem, w składzie:

a) przedstawicieli Urzędu Wojewódzkiego,
b) „ Straży Granicznej,
c) „ Korpusu Ochrony Pogranicza,
d) „ Policji Państwowej,
e) „ zainteresowanego Starostwa.

Do komisyj tych P. P. Wojewodowie zaproszą również przedstawicieli właściwych władz wojskowych i celnych. Gdyby jednak udział tych władz w komisjach natrafiał na przeszkody, pozostawiam P. P. Wojewodom swobodę uzgodnienia z niemi ustalenia strefy nadgranicznej w inny sposób, tak jednak, aby tok prac przez to nie uległ zwłoce.

3) Komisje zbadają materjał zebrany przez P. P. Wojewodów na podstawie wyżej wymienionego zarządzenia z dnia 3 kwietnia 1928 r. i ustalą szczegółowo i ostatecznie granicę strefy nadgranicznej. W razie potrzeby komisje winne ustalić przebieg granicy strefy na miejscu.

4) Przy ustalaniu szerokości strefy nadgranicznej i jej granicy należy przedewszystkiem kierować się potrzebami należytej ochrony granicy i względami bezpieczeństwa, przyczem należy również brać pod uwagę interesy ludności miejscowej. Komisje winny zatem także, jeśli to się jeszcze nie stało, zasięgnąć opinji zainteresowanych magistratów i zarządów gmin wiejskich.

5) Zasadniczo szerokość strefy nadgranicznej nie powinna przekraczać 2 klm. i tam gdzie to jest wskazane może także być węższa. Tylko w wypadkach przewidzianych w art. 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej gdy warunki komunikacyjne, specjalne względy bezpieczeństwa, potrzeby ochrony granic i t. p. tego wymagają, strefa nadgraniczna może być rozszerzona do 6 klm. Rozszerzenie takie winno być należycie w protokółach komisyj uzasadnione. Zasadniczo linja strefy nadgranicznej winna iść wzdłuż granic gmin przytykających do granicy Państwa. Dzielenie linją strefy nadgranicznej poszczególnych gmin nie powinno mieć miejsca, poza temi wypadkami, gdy w inny sposób nie możnaby utrzymać maksymalnej szerokości strefy nadgranicznej, lub gdy specjalne względy terenowe tego koniecznie wymagają (np. włączenie lub wyłączenie pewnej drogi, obszaru wodnego) i t. p. W każdym razie nie należy dzielić gromad wiejskich, lub gruntów poszczególnych właścicieli.

6) Ustaloną i wytyczoną w sposób powyższy strefę nadgraniczną komisja winna uwidocznić na mapach granicznych szkicowo z podaniem również punktów, w których winny być umieszczane w terenie znaki oznaczające przebieg linji strefy nadgranicznej (ustęp ostatni art. 5 rozporz. Prezydenta Rzeczypospolitej). Jednocześnie należy sporządzić szczegółowy wykaz gmin i miejscowości objętych strefą nadgraniczną.

7) Panowie Wojewodowie po rozpatrzeniu wniosków komisyj przygotują szczegółowe zarządzenia, o których mowa w art. 5 wspomnianego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej i projekt tego zarządzenia wraz z protokółami komisyj i mapami przed jego ostatecznem zatwierdzeniem i podaniem do wiadomości publicznej, prześlą Ministerstwu do dnia *31 marca 1932 r.* do aprobaty z ewentualnemi swemi uwagami, gdyby projekt P. Wojewody odbiegał od wniosków komisyj.

8) Sprawę ustawienia znaków Ministerstwo ureguluje oddzielnie po porozumieniu się z Ministerstwem Robót Publicznych. W szkicach linji strefy i w razie potrzeby w protokółach, należy zaznaczyć gdzie istnieją już znaki, które będą mogły pozostać.

II. Ograniczenia w strefie nadgranicznej.

1) Po ustaleniu i podaniu do wiadomości publicznej strefy nadgranicznej, Ministerstwo

Spraw Wewnętrznych przystąpi do wydania rozporządzeń i zarządzeń, o których mowa w art. 6, 7, 8 i 13 rozporz. Prezydenta Rzeczypospolitej o granicach Państwa i których dotyczą wnioski P. P. Wojewodów, nadesłane na skutek zarządzenia z dnia 3 kwietnia 1928 r.

2) Do czasu ustalenia tej strefy, przypominam, że stosownie do art. 29 wspomnianego rozporządzenia o granicach Państwa w dotychczasowej strefie nadgranicznej obowiązują nadal ograniczenia zawarte w rozporządzeniu R. O. P. z dnia 20 lipca 1920 r. w przedmiocie ochrony granic (Dz. U. R. P. Nr. 64, poz. 426), o czem Ministerstwo zawiadomiło P. P. Wojewodów pismem okólnem z dnia 13 czerwca 1930 r. Nr. 666/2/p./28.

39.

Okólnik Nr. 24

z dnia 26 lutego 1932 r.

(Z. H. 18/1) w sprawie objektów do badań toksykologicznych.

Do

PP. Wojewodów, Komisarza Rządu m. st. Warszawy, Dyrektorów Państwowych Zakładów badania żywności i przedmiotów użytku.

Zakłady badawcze, przeprowadzające badania toksykologiczne (sądowo-chemiczne) nad częściami zwłok ludzkich, nadsyłanemi do badania w związku z oględzinami sądowo-lekarskiemi, stwierdzają, że dowody rzeczowe nadsyłane są w sposób niejednolity, nieraz niedbały, z pominięciem zasad, które winny być przestrzegane zarówno co do rodzaju objektów, jak i co do ich rozmiarów względnie ilości, oraz często nienależycie opakowane. Wobec tego, że objekty nadsyłane w niedostatecznej ilości lub z pominięciem organów, koniecznych przy badaniu (w przypadku wnętrzności), utrudniają, a nawet uniemożliwiają otrzymanie zgodnych z rzeczywistym stanem rzeczy wyników, co może mieć duże, nieraz zasadnicze znaczenie w postępowaniu sądowem, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi Pana Wojewodę (Pana Komisarza Rządu) o zwrócenie uwagi podwładnym urzędom, że objekty do badań toksykologicznych winny być traktowane ściśle według przepisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości i Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 15 lipca 1929 r. o wykonywaniu oględzin sądowo-lekarskich zwłok ludzkich (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 11 z dn. 16 VIII 1929), w szczególności §§ 22 i 23. Pozatem zaznacza się dodatkowo, że opakowania naczyń, w których objekty do badania są przesyłane, winny być tak dokładne i staranne, by wykluczone było uszkodzenie (stłuczenie tych naczyń), powodujące wyciekanie płynu względnie przedostanie się części opakowania do objektu.

40.

Okólnik Nr. 25

z dnia 3 marca 1932 r.

(Z. O. 17/b/4) o wykonywaniu praktyki lekarsko-dentystycznej w kilku miejscowościach.

Do

P. P. Wojewodów (oprócz śląskiego) i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

W związku z licznemi zapytaniami, jak należy rozumieć przepis art. 7 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 10.VI 1927 r. o wykonywaniu praktyki dentystycznej (Dz. U. R. P. Nr. 54 poz. 476) w przedmiocie zakazu wykonywania praktyki lekarsko-dentystycznej w 2 lub więcej miejscowościach, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych na zasadzie art. 28 wymienionego wyżej rozporządzenia wyjaśnia, że zakaz ten dotyczy jedynie wykonywania praktyki lekarsko-dentystycznej na własny rachunek względnie pod własną firmą, nie dotyczy natomiast wykonywania praktyki lekarsko-dentystycznej przez tychże lekarzy-dentystów, którzy mają dodatkowe zajęcia w instytucjach rządowych, samorządowych, Kasach Chorych, szpitalach, lecznicach lub t. p., o ile praktykę tę wykonywują oni pod firmą i na rachunek tychże instytucyj.

Postanowienia te mają analogiczne zastosowanie również w stosunku do uprawnionych techników dentystycznych oraz do techników dentystycznych.

41.

Okólnik Nr. 26

z dnia 4 marca 1932 r.

(Pers. 301/5.) w sprawie kart ewidencyjnych.

Do

P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu w Warszawie, Komendanta Głównego Policji Państwowej, Dyrektora Głównego Urzędu Statystycznego, Dowódcy Korpusu Ochrony Pogranicza, Naczelnika Urzędu Spraw Mniejszości w Katowicach i Prezesów Wojewódzkich Sądów Administracyjnych w Poznaniu i Toruniu.

Uzupełniając okólniki: 1) Nr. 48 z dnia 30.III. 1931 r. (Dz. Urz. M. S. Wewn. Nr. 3 poz. 88, str. 162), 2) Nr. 122 z dnia 4.VII.1931 r. (Dz. Urz. M. S. Wewn. Nr. 8, poz. 192 str. 318), 3) Nr. 13 z dnia 26.I.1932 r. (Dz. Urz. M. S. Wewn. Nr. 2, poz. 13 str. 37) i 4) Nr. 21 z dnia 24.II.1932 r. w sprawie kart ewidencyjnych i kart kwalifikacyjnych, Mini-

sterstwo Spraw Wewnętrznych oznajmia, że rubryka 16 karty ewidencyjnej każdego funkcjonarjusza winna być bezwzględnie wypełniona. Jeśli dany funkcjonarjusz w wojsku nie służył, należy umieścić adnotację: „*W wojsku nie służył*".

W wypadku, jeżeli władza w chwili sporządzenia karty nie posiada jeszcze dokumentów, stwierdzających dokładnie przebieg służby wojskowej funkcjonarjusza, należy przebieg tej służby wpisać ołówkiem na podstawie piśmiennego oświadczenia samego funkcjonarjusza z dodaniem adnotacji: „Brak dokumentów".

Jednocześnie władza winna zażądać złożenia dokumentów, wyznaczając interesowanemu stosowny termin.

O złożeniu dokumentów i ustalonych na ich podstawie datach należy zawiadamiać inne władze dane karty prowadzące, zapomocą wykazu zmian (Pkt. III Instrukcji w sprawie prowadzenia kart ewidencyjnych i kwalifikacyjnych). Z chwilą tą tymczasowy zapis ołówkowy zastąpiony zostaje zapisem trwałym.

Równocześnie Ministerstwo zwraca uwagę na konieczność starannej korekty w zapisach. Niektóre urzędy nadesłały karty z uwidocznemi błędami w datach, które inaczej zostały podane w rubryce 22 karty ewidencyjnej, a inaczej w rubrykach 2, 3, 5 i 15. Oczywiście, karty takie nie mają wartości i muszą być zastąpione innemi, sporządzonemi prawidłowo.

42.

Okólnik Nr. 27

z dnia 4 marca 1932 r.

(OL. 3 e/1/2) w sprawie stosunku oddziału budżetowo-gospodarczego do Dyrekcji Robót Publicznych.

Do

P. P. Wojewodów (oprócz śląskiego) i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Na podstawie § 9 rozporządzenia z dnia 13 sierpnia 1931 r. w sprawie organizacji urzędów wojewódzkich oraz trybu załatwiania spraw w tych urzędach (Dz. U. R. P. Nr. 76, poz. 611) w porozumieniu z Panem Ministrem Robót Publicznych zarządzam w sprawie stosunku oddziału budżetowo-gospodarczego do Dyrekcji Robót Publicznych co następuje:

(1) Sprawy budżetowo-rachunkowe, wynikające z wykonania budżetu dochodowego i rozchodowego Ministerstwa Robót Publicznych jak i z przydzielenia kredytów innych Ministerstw na cele budowlane, są załatwiane w ogólnym oddziale budżetowo-gospodarczym (OB.) jednakże w oddzielnym i odpowiednio dla tych spraw wyodrębnionym referacie.

(2) Na czele oddziału budżetowo-gospodarczego stoi kierownik, podległy Wicewojewodzie. Kontrola wydatków technicznych i techniczno-administracyjnych pod względem merytorycznym winna być dokonywana w Dyrekcji Robót Publicznych, sprawdzanie wydatków pod względem rachunkowym stosownie do obowiązujących przepisów rachunkowo-kasowych, oraz asygnowanie ich może być dokonane przez oddział O. B. dopiero po uzyskaniu odpowiedniej klauzuli tejże Dyrekcji o sprawdzeniu pod względem merytorycznym.

(3) Dyrektor Robót Publicznych wydaje dyspozycje oddziałowi budżetowo-gospodarczemu w granicach, przewidzianych w § 8 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 13 sierpnia 1931 r. (Dz. U. R. P. Nr. 76 poz. 611).

(4) W województwach, w których Dyrekcja Robót Publicznych nie jest pomieszczona w lokalu urzędu wojewódzkiego referat oddziału budżetowo-gospodarczego (Rachuba Dyrekcji Robót Publicznych) urzęduje w lokalu Dyrekcji Robót Publicznych.

W związku z powyższem zechcą Panowie Wojewodowie wydać odpowiednie zarządzenia w celu wprowadzenia w życie w możliwie najkrótszym czasie postanowień niniejszego okólnika.

43.

Okólnik Nr. 28

z dnia 8 marca 1932 r.

(OB. 1742/20) o zarachowywaniu grzywien, nakładanych przez władze administracji ogólnej.

Do

P. P. Wojewodów (z wyjątkiem śląskiego) i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Niejednokrotnie zauważono, że ściągane grzywny, nakładane przez władzę administracji ogólnej za przekroczenia przepisów poszczególnych ustaw są zarachowywane na budżet dochodów niewłaściwych Ministerstw (części budżetu państwa).

Powyższe odnosi się do grzywien, które w myśl postanowień właściwych ustaw stanowią dochód Skarbu Państwa.

Ponieważ wymierzane przez władze administracji ogólnej grzywny, które na podstawie właściwych ustaw idą na rzecz Skarbu Państwa, mogą być zarachowywane na budżety dochodów poszczególnych Ministerstw, których agendy są zespolone w urzędach wojewódzkich w zależności od tego jakiego rodzaju grzywny są w tych budżetach preliminowane, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z zainteresowanemi Ministerstwami (Min. Robót Publicznych, Min. Przemysłu i Handlu, Min. Rol-

nictwa oraz Min. Pracy i Opieki Społecznej) ustaliło co następuje:

Poczynając od 1 kwietnia 1932 roku wszystkie grzywny za wyjątkiem podanych niżej, które na podstawie właściwych ustaw przypadają na rzecz Skarbu Państwa, winny być zarachowywane na budżet dochodów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych (Dział 2 „kary administracyjne").

Wyjątek stanowią jedynie grzywny za przekroczenia, wykazane w poniższem zestawieniu, które należy zarachowywać na budżet dochodów właściwych Ministerstw, podanych w temże zestawieniu.

ZESTAWIENIE

rodzajów przekroczeń, za dopuszczenie się których nakładane grzywny mają być zarachowywane na budżety dochodów właściwych Ministerstw, których agendy zespolone są w urzędach wojewódzkich.

Nr. porz.	Rodzaj przekroczenia	Podstawa prawna (Data, Nr. i poz. Dziennika Ustaw)	Budżet dochodów i Dział zarachowania grzywny
1.	Niezgłoszenie we właściwym państwowym urzędzie pośrednictwa pracy województwa poznańskiego i pomorskiego wolnego miejsca pracy lub zaniedbanie zawiadomienia go o przyjęciu nowego pracownika.	Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dn. 15.II 1923 r. — Dz. U. R. P. Nr. 18, poz. 123 z 1923 r.	Budżet Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej Dz. I „różne dochody".
2.	Przekroczenie prawa przemysłowego	Rozp. Prezydenta R. P. z dnia 7.VI 1927 r. Dz. U. R. P. Nr. 53, poz. 468	Budżet Min. Przemysłu i Handlu Dz. 9.
3.	Grzywny za przekroczenie przepisów o miarach.	Rozp. Prezydenta R. P. z dnia 16.III.1928 r. Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 308.	Budżet Min. Przemysłu i Handlu Dz. 3.
4.	Grzywny za przekroczenie przepisów rybackich w Małopolsce.	Ustawa b. Sejmu Galicyjskiego z dn. 30.X 1887 r. Dz. U. Kr. Nr. 37 z 1890 r.	Budżet Min. Rolnictwa — Dz. 2, rozdz. 3.

Jednocześnie nadmienia się, że grzywny za przekroczenia przepisów tych ustaw na podstawie których grzywna przypada na specjalny cel lub fundusz, należy zarachowywać na wskazane w tych ustawach właściwe fundusze i cele.

44.

Okólnik Nr. 29

z dnia 8 marca 1932 r.

(SF. 26/2) o ulgach podatkowych dla rolników i prowadzenie egzekucji przeciw rolnikom.

Do wszystkich P. P. Wojewodów (z wyjątkiem śląskiego).

W związku z wniesionym do Sejmu projektem ustawy o spłacie zaległości podatkowych Ministerstwo Skarbu okólnikiem z dnia 24.II.1932 r. L. D. V. 8266/1/32 zarządziło wstrzymanie egzekucji, dokonanej u rolników celem przymusowego ściągnięcia od nich powstałych przed dniem 1 października 1931 r. zaległości w następujących państwowych podatkach wraz z dodatkami państwowemi i samorządowemi: gruntowym, dochodowym, majątkowym oraz spadkowym.

Ze względu na ciężką sytuację gospodarczą przeżywaną przez właścicieli posiadłości rolnych, uważam za konieczne zastosowanie powyższej ulgi również do samoistnych danin komunalnych, obciążających rolnictwo, w szczególności do: podatku spadkowego, podatku inwestycyjnego, specjalnych opłat drogowych oraz samoistnego gminnego podatku wyrównawczego.

Za zaległości rolników w powyższych podatkach należy uważać należności podatkowe, przypadające od nieruchomości gruntowych. O ile zatem płatnik prócz nieruchomości gruntowej posiada jeszcze inne objekty majątkowe, obciążone powyższemi podatkami, to za należności podatkowe, których egzekucja podlega wstrzymaniu, uważać należy proporcjonalną część należności podatkowych, przypadających z nieruchomości gruntowej (dotyczy to w szczególności podatku inwestycyjnego, opłat drogowych i podatku wyrównawczego, które to daniny obciążają grunty, budynki oraz przemysł i handel).

Wstrzymanie egzekucji nie dotyczy zaległości podatkowych, powstałych po dniu 30 września 1931 r. Jednakże — przy prowadzeniu egzekucji w stosunku do tych zaległości należy—w miarę możności—unikać kroków, któreby utrudniały prowadzenie gospodarstwa rolnego, w szczególności należy kierować tę egzekucję na przedmioty, które z samą gospodarką nie są wcale związane lub też związane są z nią tylko luźnie, oraz przestrzegać zasady co do konieczności pozostawienia egzekutowi zboża i ziemiopłodów w ilości niezbędnej do prowadzenia normalnego gospodarstwa; nadto nie należy obejmować sekwestrem inwentarza żywego.

Przepisy o przymusowem ściąganiu państwowych podatków i opłat zawiera instrukcja Ministra Skarbu z dnia 17 kwietnia 1926 r. (Dz. Urz. Min. Sk. Nr. 15, poz. 168). Ponieważ — według art. 55 ustawy o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych — do egzekucji, prowadzonej przez związki komunalne celem ściągnięcia danin komunalnych stosuje się odpowiednio przepisy o egzekucji podatków i opłat państwowych, przeto egzekucja danin komunalnych odbywać się powinna również przy stosowaniu przepisów powyższej instrukcji. W związku z tem oraz na podstawie skarg, otrzymywanych przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, zauważam, że przy stosowaniu ustępu drugiego § 13 instrukcji, t. j. przy wstrzymywaniu egzekucji w wypadku stwierdzenia, iż dalsze jej prowadzenie sprowodowałoby ruinę materjalną płatnika, niewłaściwie i niesłusznie niektóre związki komunalne obliczają nadal od egzekwowanej zaległości kary za zwłokę; wstrzymanie egzekucji w takim wypadku jest równoznaczne z odroczeniem terminu płatności egzekwowanej należności, wobec czego liczone być mogą od niej jedynie odsetki za odroczenie.

Przy stosowaniu powyższej instrucji egzekucyjnej oraz przepisów ustaw, na których instrukcja ta jest oparta, związki komunalne w województwach środkowych niejednolicie interpretują także pojęcie nieruchomości z przeznaczenia i traktują je często jako ruchomości. Sprawę tę wyjaśniło Ministerstwo Sprawiedliwości w okólniku do Prezesów Sądów Apelacyjnych z dnia 28.XII. 1931 r. Nr. I U. 9188/31; według tego okólnika nieruchomością z przeznaczenia są nietylko zwierzęta, przeznaczone bezpośrednio do uprawy roli, ale również narzędzia rolnicze i zwierzęta, wprowadzone przez właściciela majątku na potrzeby tegoż majątku, przyczem przez „właściciela" majątku należy rozumieć także dzierżawcę i każdą inną osobę, działającą za zgodą właściciela.

W myśl powyższego zechcą P. P. Wojewodowie wydać dalsze zarządzenia, w szczególności zalecić związkom komunalnym na podległym im obszarze, aby w pełni zastosowały ulgi, o których mowa w niniejszym okólniku, jak również — aby przy egzekwowaniu należności z rolników stosowały się do powyższych wskazówek.

W związku z niniejszym — nieaktualnym staje się okólnik z dn. 12. VI. 1931 r. Nr. 101 (SF. 4508/4).

45.

Okólnik Nr. 30

z dnia 8 marca 1932 r.

(SS. 4626/1) w sprawie adresowania przesyłek listowych.

Do

P. P. Wojewodów (z wyjątkiem śląskiego).

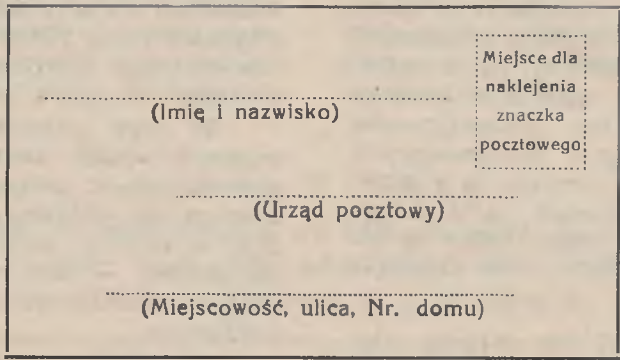
Nawiązując do okólników Min. Spr. Wewn. Nr. 39 z dnia 19.IV 1924 r. w sprawie adresowania korespondencji urzędowej (Zbiór Zarz. M. S. Wewn. str. 623 poz. 7) oraz Nr. 50 z dnia 7.V 1925 r. w sprawie podawania dokładnych adresów przez gminy i posterunki P. P. w korespondencji urzędowej (Zbiór Zarz. M. S. Wewn. str. 624 poz. 10). Ministerstwo Spraw Wewnętrznych komunikuje, iż w dalszym ciągu otrzymuje wiadomości o tem, że przesyłki listowe, wskutek niedokładnego lub nieumiejętnego ich adresowania, błądzą po różnych urzędach pocztowych zanim zostaną doręczone właściwemu adresatowi, lub też jako niedoręczalne zwracane bywają nadawcom.

W podobny nieumiejętny sposób adresują przesyłki zarówno władze, urzędy i instytucje, jak też i osoby prywatne wogóle, a w szczególności ludność wiejska.

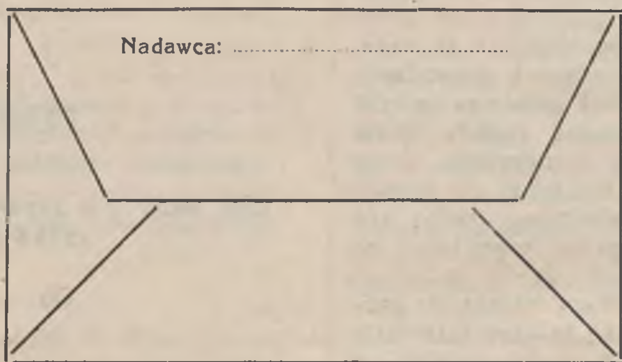
W celu zapobieżenia tym niedomaganiom na przyszłość, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi P. Wojewodę o pouczenie podległe władze i urzędy oraz nadzorowane związki komunalne, a w szczególności urzędy gminne, aby własne przesyłki listowe adresowane były w taki sposób w jaki jest to ustalone na załączonym wzorze. Urzedom gminnym należy zalecić, aby w interesie dobra ogółu mieszkańców gminy podały do wiadomości ludności wzór strony przedniej i odwrotnej koperty przez wywieszenie tego wzoru w urzędach gminnych.

Wzór adresu przesyłki listowej.

Strona przednia.

Strona odwrotna.

46.

Okólnik Nr. 31

z dnia 12 marca 1932 r.

(OL. 62/1/3) o nadsyłaniu danych statystycznych komunalnych kas oszczędności.

Do

P. P. Wojewodów (z wyjątkiem śląskiego) i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

W załączonej do okólnika Nr. 206 z dn. 24.XII.1931 r. liście sprawozdań i wykazów perjodycznych z zakresu Departamentu III Samorządu — w pkcie 5 p. t. „Bilans netto, rachunki strat" — należy sprostować termin nadsyłania wspomnianych wykazów „30.IV" na „30.VI".

Zarazem na skutek zapytania jednego z P. P. Wojewodów Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia, że niezależnie od obowiązku przedkładania wymienionych wyżej sprawozdań Ministerstwu Spraw Wewnętrznych — istnieje nadal również obowiązek przesyłania tych sprawozdań Ministerstwu Skarbu i Głównemu Urzędowi Statystycznemu, ponieważ obowiązujące w tym względzie zarządzenia: okólnik Nr. 105 z dnia 9.V.1927 r. (Zbiór Zarz. M. S. Wewn. str. 525 poz. 3) i pismo okólne z dn. 5.VIII.1930 r. Nr. SG. 3/11 (Zbiór Zarz. M. S. Wewn. str. 570 poz. 34) nie uległy zmianie.

VII.

Pisma Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

47.

Pismo Nr. OB. 222/2

z dnia 29 lutego 1932 r,

o przekazywaniu pieniędzy do starostw.

Do

P. P. Wojewodów z wyjątkiem śląskiego oraz Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Wobec konkretnego wypadku przywłaszczenia przez urzędnika sumy asygnowanej na imię starosty, Ministerstwo przypomina koniecz-

ność ścisłego przestrzegania zarządzenia z dnia 20 kwietnia 1926 r. Nr. AB. 2797 (Zbiór Zarządzeń M. S. Wewn. str. 81, poz. 6).

Wszystkie rachunki, nadesłane do opłacenia ze starostw, winien urząd wojewódzki likwidować bezpośrednio do rąk wierzycieli.

Zaliczki oraz sumy potrzebne starostwom na drobne wypłaty, winien urząd wojewódzki przekazywać na rachunki bieżące.

Asygnowanie sum na imię starosty bądź upoważnionego urzędnika, z wyjątkiem sum na pobory służbowe, jest niedopuszczalne.

Dokonywanie wypłat w starostwach z rachunku bieżącego winno się odbywać przy pomocy zleceń wypłaty, wystawianych na wierzyciela Skarbu Państwa.

Podnoszenie pieniędzy z rachunku bieżącego przez urzędników starostw w celu uregulowania gotówką należności wierzycielom Skarbu Państwa jest bezwzględnie wzbronione.

Powyższe zarządzenie należy przechowywać w starostwach łącznie z instrukcją o sposobie prowadzenia ksiąg rachunkowych i gospodarczych, w sposób podany w okólniku Nr. 1 z 1932 r. (Dz. Urz. M S. Wewn. Nr. 1 z 1932 r.).

48.

Pismo Nr. Wojsk. B. 3/4

z dnia 1 marca 1932 r.

w sprawie Śląskich Technicznych Zakładów Naukowych w Katowicach, odrocz. sł. wojsk.

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zawiadamia, że Śląskie Techniczne Zakłady Naukowe w Katowicach, otwarte w roku ubiegłym, będą umieszczone w najbliższym nowym wykazie szkół, których uczniom mogą być udzielane odroczenia terminu odbycia czynnej służby wojskowej.

Powyższe odroczenia należy udzielać na zasadzie art. 61 p. 1 ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym.

49.

Pismo Nr. AP. 134/2

z dnia 2 marca 1932 r.

w sprawie opłat paszportowych za przedłużanie paszportów konsularnych.

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Konsulaty R. P. zagranicą zauważyły, że władze krajowe przedłużają, względnie uzupełniają, paszporty konsularne za opłatami konsularnemi, obowiązującemi do dnia 1 sierpnia 1931 r., t. j. pobierają zł. 30.— wzgl. zł. 15.— zamiast zł. 60.— wzgl. zł. 30.

Ponieważ postępowanie to jest niezgodne z rozporządzeniem Min. Spraw Zagranicznych z dnia 11.VII 1931 w sprawie zmiany taryfy opłat konsularnych (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 544), podwyższającem wszystkie opłaty konsularne o 100%, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi Panów Wojewodów o wydanie stosownych zarządzeń.

VIII.

Nowe książki i czasopisma.

A. Zalecone do użytku.

50.

Postępowanie Przymusowe w Administracji — Wincenty Kałuski.

Ukazał się w druku podręcznik systematyczny „Postępowanie Przymusowe w Administracji" (egzekucja administracyjna) w opracowaniu Dr. Wincentego Kałuskiego. Podręcznik ten omawia pojęcie przymusu administracyjnego, cele i przedmiot rozporządzenia o postępowaniu przymusowem oraz obszernie traktuje o władzach w postępowaniu egzekucyjno-administracyjnem, o organach egzekucyjnych, o środkach przymusowych oraz o kosztach przymusowego postępowania administracyjnego. Podręcznik uzupełniają teksty obowiązujących przepisów z zakresu egzekucji administracyjnej.

Książkę tę zaleca się do użytku państwowych i komunalnych władz administracji ogólnej i poleca się nabyć do wojewódzkich i powiatowych bibljotek administracyjnych.

Książkę można nabywać w Związku Pracowników Administracji Gminnej R. P. — Warszawa, Żórawia 27.

IX.

RUCH SŁUŻBOWY

w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych

w czasie od 1 do 31 stycznia 1932 r.

A) W Zarządzie Centralnym Ministerstwa:

Mianowany:

pracownik kontraktowy w VIII grupie uposażenia Poznański Marceli Adam — do odwołania asesorem VIII st. sł. dnia 20.I.32 r.

Przeniesiony w stan spoczynku:

pozostający w stanie nieczynnym radca ministerjalny VI st. sł. Woliński Stanisław—dnia 12.I.32 r.

Zwolniony ze służby:

naczelnik wydziału VI st. sł. Rozenberg Henryk—wobec przejścia do służby w Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego dnia 23.I.32 r.

B) W Państwowych Zakładach Służby Zdrowia:

Przeniesiony w stan spoczynku:

lekarz zdrojowy VII st. sł. w Państwowym Zakładzie Zdrojowym w Ciechocinku Dr. Dembicki Ignacy—z dniem 31.I.32 r.

C) We władzach wojewódzkich:

Mianowani:

W Urzędzie wojewódzkim lwowskim:

praktykant administracyjny I kat. w starostwie pow. grójeckiem Borek-Prek Ksawery — do odwołania referendarzem VIII st. sł. dnia 21.I.32 r.

W Urzędzie wojewódzkim nowogródzkim:

pracownik kontraktowy w VI grupie uposażenia Wierniewicz Wacław — do odwołania radcą wojewódzkim VI st. sł. dnia 13.I.32 r.

W Urzędzie wojewódzkim poznańskim:

starosta powiatowy grodziski VI st. sł. Kaysiewicz Henryk—radcą wojewódzkim w dotychczasowym VI st. sł. dnia 29.I.32 r.

starosta powiatowy międzychodzki VI st. sł. Dr. Put Stanisław — radcą wojewódzkim w dotychczasowym VI st. sł. dnia 29.I.32 r.;

W Urzędzie wojewódzkim tarnopolskim:

kpt. W. P. w stanie spoczynku Kopeć Eugenjusz—do odwołania naczelnikiem wydziału VI st. sł. dnia 15.I.32 r.

W Urzędzie wojewódzkim wołyńskim:

pracownik kontraktowy w VI grupie uposażenia Wasilewski Stefan—do odwołania radcą wojewodzkim VI st. sł. dnia 13.I.32 r.

Przeniesieni:

radca wojewódzki VI st. sł. Seruga Tadeusz—z Urzędu wojewódzkiego warszawskiego do Zarządu Centralnego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w charakterze radcy ministerjalnego VI st. sł. dnią 12.I.32 r.

prow. asesor VIII st. sł. Gucwa Leon — z Urzędu wojewódzkiego kieleckiego w obręb okręgu adm. m. Warszawy dnia 8.I.32 r.

inspektor woj. VI st. sł. Bużański Mikołaj — z Urzędu wojewódzkiego lubelskiego do Urzędu wojewódzkiego łódzkiego dnia 14.I.32 r.

referendarz VIII st. sł., p. o. inspektora wojewódzkiego, Frankiewicz Roman — z Urzędu wojewódzkiego łódzkiego do Urzędu wojewódzkiego lubelskiego dnia 14.I.32 r.

referendarz VII st. sł. Gruchacz Jan — z Urzędu wojewódzkiego krakowskiego do starostwa powiatowego brzeskiego w Brzesku dnia 22.I.32 r.

Zwolniony ze służby:

naczelnik wydziału V st. sł. w Śląskim Urzędzie wojewódzkim Dr. Orszulok Paweł — na własną prośbę z dniem 31.I.32 r.

Przeniesieni w stan spoczynku pozostający w stanie nieczynnym:

referendarz VII st. sł. w Urzędzie wojewódzkim lwowskim Krokowski Władysław — z dniem 29.I.32 r.

referendarz VII st. sł. w Urzędzie wojewódzkim wołyńskim Schmid Leon — z dniem 31.I.32 r.

asesor VII st. sł. w Urzędzie wojewódzkim białostockim Pietkowski Bronisław — z dniem 31.I.32 r.

asesor VII st. sł. w Urzędzie wojewódzkim poznańskim Szłapczyński Jan—z dniem 31.I.32 r.

referendarz VII st. sł. w Urzędzie wojewódzkim wileńskim Iszorzyna Stanisława — z dniem 31.I.32 r.

referendarz VII st. sł. w Urzędzie wojewódzkim białostockim Pietrzykowski Edward — z dniem 31.I.32 r.

referendarz VII st. sł. w Urzędzie wojewódzkim wileńskim Czarnowski Wiktor z dniem 31.I.32 r.

radca wojewódzki VI st. sł. w Urzędzie wojewódzkim śląskim Baudisch Eugenjusz — z dniem 31.I.32 r.

radca wojewódzki VI st. sł. w Urzędzie wojewódzkim śląskim Grandowski Marjan—z dniem 31.I.32 r.

radca wojewódzki VI st. sł. w Urzędzie wojewódzkim wileńskim Niekrasz Stanisław — z dniem 31.I.32 r.

radca wojewódzki VI st. sł. w Urzędzie wojewódzkim lubelskim Majewski Tadeusz — z dniem 31.I.32 r.

radca wojewódzki VI st. sł. w Urzędzie wojewódzkim tarnopolskim Piotrowski Józef — z dniem 31.I.32 r.

naczelnik wydziału VI st. sł. w Urzędzie wojewódzkim warszawskim Ostrowski Stanisław — z dniem 31.I 32 r.

referendarz VII st. sł. w Urzędzie wojewódzkim stanisławowskim Kubisztal Antoni — z dniem 30.I.32 r.

księgowy VII st. sł. w Urzędzie wojewódzkim krakowskim Nalepa Władysław z dniem 31.I.32 r.

naczelnik kancelarji VII st. sł. w Urzędzie wojewódzkim białostockim Suchy Michał — z dniem 31.I.32 r.

Zmarł:

inspektor lekarski VI st. sł. w Urzędzie wojewódzkim stanisławowskim Dr. Gołębiowski Karol — dnia 18.I.32 r.

D) We władzach powiatowych:

Mianowani:

Wolfarth Juljusz — do odwołania referendarzem VII st. sł. w starostwie powiatowem gostyńskim z poruczeniem kierownictwa tego starostwa dnia 14.I.32 r.

urzędnik III kategorji VII st. sł. w starostwie poiwatowem pułtuskiem Kłoniecki Andrzej — adjunktem administracyjnym w dotychczasowym VII st. sł. dnia 14.I.32 r.

prow. starosta powiatowy nieświeski VI st. sł. Cedzyński Eugenjusz — starostą powiatowym nieświeskim w dotychczasowym VI st. sł. dnia 28.I.32 r. z dniem 1.II.32 r.

starosta powiatowy kępiński w VI st. sł. Kasprzak Feliks — starostą powiatowym krotoszyńskim w dotychczasowym VI st. sł. dnia 29.I.32 r.

praktykant adm. I kat. w starostwie powiatowem tarnowskiem Zając Jan—do odwołania referendarzem VIII st. sł. w starostwie powiatowem olkuskiem dnia 30.I.32 r.

starosta powiatowy pleszewski w VII st. sł. Siekierzyński Kazimierz — starostą powiatowym chodzieskim w dotychczasowym VII st. sł. dnia 29.I.32 r.

starosta powiatowy szubiński w VI st. sł. Dąbrowiecki Nicefor — starostą powiatowym kępińskim w dotychczasowym VI st. sł. dnia 29.I.32 r.

praktykant administracyjny I kat. w Komisarjacie Rządu w Warszawie Żenczykowski Jan—do odwołania referendarzem VIII st. sł. w starostwie powiatowem kieleckiem dnia 25.I.32 r.

Przeniesieni:

referendarz VII st. sł. Dr. Budziak Tomasz—ze starostwa powiatowego przasnyskiego do Urzędu wojewódzkiego warszawskiego — dnia 14.I.32 r.

referendarz VII st. sł. Suchorski Jerzy — ze starostwa powiatowego przemyślańskiego do starostwa powiatowego kamioneckiego — dnia 13.I.32 r.

referendarz VII st. sł. Błaszczak Franciszek—ze starostwa powiatowego sochaczewskiego do starostwa powiatowego rypińskiego — dnia 14.I.32 r.

referendarz VII st. sł. Miszewski Ludwik — ze starostwa powiatowego koneckiego do Urzędu Wojewódzkiego kieleckiego dnia 14.I.32 r.

referendarz VII st. sł. i kierownik starostwa powiatowego ostrzeszowskiego Zenkteler Stanisław — do starostwa powiatowego międzychodzkiego z poruczeniem kierownictwa tego starostwa dnia 29.I.32 r.

referendarz VII st. sł. i kierownik starostwa powiatowego chodzieskiego Dąbrowski Józef—do starostwa powiatowego szubińskiego z poruczeniem kierownictwa tego starostwa dnia 29.I.32 r.

referendarz VIII st. sł. Heynar Stanisław — ze starostwa powiatowego wadowickiego w obręb województwa pomorskiego dnia 30.I.32 r.

lekarz powiatowy VII st. sł. Dr. Kania Franciszek ze starostwa powiatowego wielickiego do starostwa powiatowego krakowskiego w dotychczasowym charakterze i stopniu służbowym dnia 26.I.32 r.

prow. lekarz powiatowy VII st. sł. Dr. Lasociński Stanisław ze starostwa powiatowego grodziskiego do starostwa powiatowego międzychodzkiego w dotychczasowym charakterze i stopniu służbowym dnia 27.I.32 r.

lekarz powiatowy VII st. sł. Dr. Czepielewski Aleksander ze starostwa powiatowego brzeskiego do starostwa powiatowego koszyrskiego w dotychczasowym charakterze i stopniu służbowym dnia 27.I.32 r.

prow. lekarz powiatowy VII st. sł. Dr. Rakowski Seweryn ze starostwa powiatowego śmigielskiego do starostwa powiatowego śremskiego w dotychczasowym charakterze i stopniu służbowym dnia 27.I.32 r.

Przeniesieni w stan spoczynku:

pozostający w stanie nieczynnym referendarz VII st. sł. w starostwie powiatowem augustowskiem Adam Kazimierz — z dniem 31.I.32 r.

lekarz powiatowy VII st. sł. w starostwie powiatowem kostopolskiem Dr. Wysokiński Józef — na własną prośbę z dniem 31.I.32 r.

Przeniesieni w stan nieczynny uchwałą Rady Ministrów z dnia 27.I.32 r.

starosta powiatowy cieszyński w VI. st. sł. Dr. Kisiała Jerzy; starosta powiatowy pilzneński w VI st. sł. Drecki Konstanty.

Drukarnia Policyjna, Warszawa, Długa 38.